

T.C.
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANA BİLİM DALI

YÜKSEK
LİSANS
TEZİ

KONSERVATUVAR YARI ZAMANLI
ORTAOKUL 8. SINIF BALE ÖĞRENCİ
VELİLERİNİN BALE EĞİTİMİNE VE BALE
KARİYERİ YAPMAK İSTEYEN ÇOCUKLARINA
İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

ALEV NUR AKSOY

EĞİTİM YÖNETİMİ, TEFTİŞİ, PLANLAMASI VE
EKONOMİSİ TEZLİ YÜKSEK LİSANS
PROGRAMI

Antalya, 2021

T.C
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANA BİLİM DALI
EĞİTİM YÖNETİMİ, TEFTİŞİ, PLANLAMASI VE EKONOMİSİ
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

KONSERVATUVAR YARI ZAMANLI ORTAOKUL 8. SINIF
BALE ÖĞRENCİ VELİLERİNİN BALE EĞİTİMİNE VE BALE
KARIYERİ YAPMAK İSTEYEN ÇOCUKLARINA İLİŞKİN
GÖRÜŞLERİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Alev Nur AKSOY

Danışman

Prof. Dr. İlhan GÜNBAYI

Antalya, 2021

DOĞRULUK BEYANI

Yüksek lisans tezi olarak sunduğum bu çalışmayı, bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yol ve yardıma başvurmaksızın yazdığımı, yararlandığım eserlerin kaynakçalardan gösterilenlerden oluştuğunu ve bu eserleri her kullanışında alıntı yaparak yararlandığımı belirtir; bunu onurumla doğrularım.

Enstitü tarafından belli bir zamana bağlı olmaksızın, tezimle ilgili yaptığım bu beyana aykırı bir durumun saptanması durumunda, ortaya çıkacak tüm ahlaki ve hukuki sonuçlara katlanacağımı bildiririm.

18/06/2021

Alev Nur AKSOY

T.C
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

..... 'nın bu çalışması tarihinde jürimiz tarafından
..... Anabilim Dalı Tezli Yüksek Lisans
Programında **Yüksek Lisans Tezi** olarak **oy birliği/oy çokluğu** ile kabul edilmiştir.

İMZA

Başkan : (Unvan)**Adı Soyadı**
.....
(Çalıştığı Kurum, Fakülte, Bölüm)

Üye : (Unvan)**Adı Soyadı**
.....
(Çalıştığı Kurum, Fakülte, Bölüm)

Üye (Danışman) : (Unvan)**Adı Soyadı**
.....
(Çalıştığı Kurum, Fakülte, Bölüm)

YÜKSEK LİSANS TEZİNİN ADI:

ONAY: Bu tez, Enstitü Yönetim Kurulunca belirlenen yukarıdaki jüri üyeleri tarafından uygun görülmüş ve Enstitü Yönetim Kurulunun tarihli ve sayılı kararıyla kabul edilmiştir.

(Unvan, Ad, SOYAD)
Enstitü Müdürü

TEŞEKKÜR

9 yılı aşkın bir süredir konservatuvar bünyesinde süren ve halen devam eden eğitimlik sürecimde, yüzlerce öğrenciyle çalışıp onları gözleme şansına sahip olmuşken, her eğitim-öğretim yılında en çok dikkatimi çeken; yarı zamanlı olarak eğitim alan 8. Sınıflarda dönem başında veya dönem sonunda konservatuvarı bırakmaya karar vermiş öğrencilerden ötürü azalan sınıf mevcutlarıydı. Buna neden olanın ne olduğunu, velilerinin bu durumda ne düşündüğünü ya da bu karara olumlu veya olumsuz etkilerinin olup olmadığı hep merak konum olmuştu. İşte tam bu sebeplerle araştırma merakı içerisine girmiş olduğum tez konumun bu sürece ışık tutarak, bu konuya farklı bir bakış açısı kazandırmasını ve varsa eksiklikleri gidermesini umut ediyorum.

Benim için farklı bir alanda, bana kendimi geliştirme, öğrenme ve bildiklerimi öğrendiklerimle harmanlama şansı veren, bana güvenip destek olan, kıymetli bilgi ve engin tecrübeleriyle yüksek lisans eğitimim ve tez hazırlığım sürecinde ufkumu açan değerli danışman hocam Prof. Dr. İlhan GÜNBAIYI' ya verdiği destek ve gösterdiği sabrı için sonsuz teşekkür ederim.

Bana her zaman inanıp, güvenen yüksek lisans eğitimim ve tez sürecimde de beni hep destekleyen kıymetli aileme sonsuz teşekkür ederim.

Bu tezi hazırlamamda katılımcı olmayı kabul ederek, veri toplamamda bana yardımcı olan sevgili velilerime desteklerinden ötürü teşekkür ederim.

Alev Nur AKSOY

ÖZET

KONSERVATUVAR YARI ZAMANLI ORTAOKUL 8. SINIF BALE ÖĞRENCİ VELİLERİNİN BALE EĞİTİMİNE VE BALE KARIYERİ YAPMAK İSTEYEN ÇOCUKLARINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

AKSOY, Alev Nur

Yüksek Lisans, Eğitim Yönetimi, Teftişi, Planlaması ve Ekonomisi Ana Bilim Dalı

Tez Yöneticisi: Prof. Dr. İlhan GÜNBAI

Haziran, 2021, 64 Sayfa

Bu çalışmanın amacı Akdeniz Üniversitesi Antalya Devlet Konservatuarı'nda yarı zamanlı olarak okuyan ortaokul 8. Sınıf bale öğrenci velilerinin, çocuklarının almış oldukları bale eğitimine yönelik görüşlerini anlayıp yorumlamaktır.

Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden, durum çalışması desenlerinden, bütüncül tek durum deseni kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu, Antalya ili Akdeniz Üniversitesi Antalya Devlet Konservatuarı Bale Ana Sanat Dalı'nda yarı zamanlı 8. Sınıf olarak eğitim gören 6 öğrenci velisi oluşturmaktadır.

Bu araştırmada veriler bireysel görüşme formları ve doküman analizinden yararlanılarak analiz edilmiştir. Yapılan görüşmeler kaydedilip içerik analizine tabi tutularak, sonuçlar betimsel bir anlatım ile sunulmuş ve doğrudan anlatımlara yer verilerek, ortaya çıkan temalar ve örüntüler çerçevesinde elde edilen bulgular araştırma hedefleri doğrultusunda sınıflandırılarak konuya ilişkin sonuçlar ortaya çıkartılmaya çalışılmıştır.

Araştırma sonuçları, öğrenci velilerinin görüşlerini yansıtan bulgular içermektedir. Bu bulgular, yarı zamanlı bale öğrenci velilerinin aldıkları eğitimden beklentilerine, eğitimden kaynaklı yaşadıkları sorunlara ve bu sorunların nasıl çözülebileceği konusuna ışık tutmaktadır.

Anahtar Sözcükler: Konservatuar, Bale Eğitimi, Yarı Zamanlı Bale Öğrencileri, Bale Eğitimi Veren Kurumlar.

ABSTRACT

OPINIONS OF CONSERVATOIRE PART-TIME LOWER SECONDARY SCHOOL FINAL YEAR BALLET STUDENT'S PARENTS REGARDING BALLET TRAINING AND THEIR CHILDREN WHO WANT TO BUILD A BALLET CAREER

AKSOY, Alev Nur

Master Thesis, Department of Educational Administration, Supervision, Planning and Economics

Supervisor: Prof. Dr. İlhan GÜNBAI

June 2021, 64 pages

The purpose of this study was to understand and interpret the opinions of the parents of lower school 8th grade ballet students studying at Akdeniz University Antalya State Conservatory on a part-time basis about the ballet education that their children have received, and to reveal what their views would be when they wanted to choose as a profession.

One of the qualitative research methods, case study designs of the holistic single case design method was used in the study. The sample of the research consisted of 6 parents of students who studied part-time as 8th grade at Akdeniz University Antalya State Conservatory Ballet Main Art Branch in Antalya province.

In this study, the data were analyzed using individual interview forms and document analysis. The interviews were recorded and subjected to content analysis, the results were presented in a descriptive manner, and the results obtained within the framework of the emerging themes and patterns were classified in line with the research objectives, and the data were tried to be analyzed.

The research results contained findings that reflected the opinions of the parents of the students. These findings shed light on the expectations of the parents of part-time ballet students from the education they received, the problems they experienced due to the education and how these problems could be solved.

Keywords: Conservatory, Ballet Education, Part Time Ballet Students, Ballet Training Institutions.

İÇİNDEKİLER

TEŞEKKÜR.....	i
ÖZET.....	ii
ABSTRACT.....	iii
İÇİNDEKİLER.....	iv
TABLolar LİSTESİ.....	vii
KISALTMALAR LİSTESİ.....	viii

BÖLÜM I

GİRİŞ

1.1. Problem Durumu.....	1
1.2. Araştırmanın Amacı ve Problemleri.....	2
1.2.1. Problem Cümlesi.....	2
1.2.1.1. Alt Problemler.....	2
1.3. Araştırmanın Önemi.....	3
1.4. Araştırmanın Varsayımları (Sayılıtları).....	3
1.4. Araştırmanın Sınırlılıkları.....	3

BÖLÜM II

KURAMSAL ÇERÇEVE İLE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1. Sanat Eğitimi ve Önemi.....	4
2.2. Dansın Tarihi.....	7
2.3. Klasik Balenin Tanımı ve Tarihçesi.....	10
2.3.1. Türkiye' de Klasik Bale.....	12
2.4. Akademik Klasik Bale Eğitimi.....	13
2.4.1. Konservatuvarın Tanımı.....	20

2.4.2. Akdeniz Üniversitesi Antalya Devlet Konservatuvarı.....	23
2.5. İlgili Araştırmalar.....	26

BÖLÜM III

YÖNTEM

3.1. Araştırma Modeli.....	27
3.2. Araştırmanın Çalışma Grubu.....	28
3.3. Veri Toplama Araçları.....	29
3.4. Geçerlik ve Güvenirlik.....	30
3.5. Verilerin Analizi.....	31

BÖLÜM IV

BULGULAR

4.1. 1. Alt Probleme İlişkin Bulgular.....	34
4.2. 2. Alt Probleme İlişkin Bulgular.....	36
4.3. 3. Alt Probleme İlişkin Bulgular.....	38
4.4. 4. Alt Probleme İlişkin Bulgular.....	41
4.5. 5. Alt Probleme İlişkin Bulgular.....	43
4.6. Ek Görüşmeler.....	45
4.7. Doküman Analizleri Sonucu Elde Edilen Bulgular.....	46

BÖLÜM V

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

5.1. Sonuç ve Tartışma.....	49
5.2. Öneriler.....	52
5.2.1. Araştırma Sonuçlarına Dayalı Öneriler.....	52
5.2.2. İleride Yapılabilecek Araştırmalara Yönelik Öneriler.....	53

KAYNAKÇA	54
EKLER	57
EK-1 Veliler İçin İzin Formu.....	57
EK-2 Veliler İçin Görüşme Soruları.....	58
EK-3 Katılımcı İzin Formu.....	59
EK-4 Etik Kurul Onayı.....	60
EK-5 Bildirim Sayfası.....	62
ÖZGEÇMİŞ	63
İNTİHAL RAPORU	64

TABLolar LİSTESİ

Tablo 3.2: Katılımcı Demografik Tablosu.....	29
Tablo 4.1. Katılımcıların Ailelerinde Bale İle Uğraşan Bir Birey Olmasına İlişkin Görüşleri İle İlgili Temaların Dağılımı.....	34
Tablo 4.2. Katılımcıların Konservatuvarda Alınan Yarı Zamanlı Bale Eğitime İlişkin Görüşleri Ve Beklentileri İle İlgili Temaların Dağılımı.....	36
Tablo 4.3. Katılımcıların Çocuklarının Bale İle İlgili Bir Konservatuvarda Okumasını Tercih Etmeye Yönelik Görüşlerine İlişkin Temaların Dağılımı.....	39
Tablo 4.4. Katılımcıların Çocuklarının Bu Sanatı Gelecekte Meslek Olarak Seçmeye İlişkin Görüşleriyle İlgili Temaların Dağılımı.....	41
Tablo 4.5. Katılımcıların Çocuklarının Aldığı Bale Eğitimi Neye Benzettiklerine Dair Temaların Dağılımı.....	43
Tablo 4.6. Katılımcıların Çocuklarının Bale Derslerine Girmeme Sebeplerine Dair Temaların Dağılımı.....	45
Tablo 4.7. Konservatuvar Yarı Zamanlı Bale Öğrenci Ders Programı.....	47
Tablo 4.8. Konservatuvar Yarı Zamanlı 8. Sınıf Öğrenci Not Ortalamaları.....	48

KISALTMALAR LİSTESİ

ASD: Ana Sanat Dalı

AÜ-ADKWEB: Akdeniz Üniversitesi Antalya Devlet Konservatuvarı Web Sitesi

MEB: Milli Eğitim Bakanlığı

TDK: Türk Dil Kurumu

TERİMLER LİSTESİ

BALET: Bale yapan erkek sanatçı.

ESNEKLİK: Anatomik olarak eklemlerin her yöne rahatça hareket edebilme yeteneği olarak ifade edilir.

KONDİSYON: Herhangi bir spor dalı ya da müsabaka için fiziksel ve psikolojik kapasitenin yeterliliği anlamına gelmektedir.

KOREOGRAF: Baleyı oluşturan adımları ve figürleri bulan ve düzenleyen sanatçı.

KOORDİNASYON: Eş güdüm. Bir amaç doğrultusunda yapılan hareketle merkezi sinir sistemi ile iskeletle kasların denge içinde birlikte hareket etmesidir.

PANTOMİM: Sözü olmayan, yüz mimikleri ve el kol hareketleri yardımıyla konuyu aktarmaya çalışılan tiyatro oyunu.

PROPORSİYON: Oran. Bir bütün içindeki parçaların ahengi arasındaki denge ya da simetri ilişkisidir.

TİBİA: Kaval kemiğinin bilimsel ismi.

TURN OUT: Dışa doğru çevirme.

BÖLÜM I

GİRİŞ

Çalışmanın bu bölümünde, araştırmanın problem durumu, araştırmanın önemi gibi konulara değinilmiş; araştırmanın sayıltıları ve sınırlılıkları açıklanmıştır. Araştırmanın problemleri sistemli olarak ortaya çıkartılmaya çalışılmıştır.

1.1. Problem Durumu

Sanat eğitime ne kadar erken yaşta başlanır ise başarı oranı da o denli artmaktadır. Özellikle beden gücü gerektiren performans sanatlarında, küçük yaşlarda kemik yapısının esnekliğinden dolayı bedenin şekil alması ve forma girmesi daha kolaydır. Geleceğin sanatçılarını yetiştiren konservatuvarlar bale dansçıları da küçük yaşta yetenek sınavları ile seçerek almaktadır.

Akdeniz Üniversitesi Antalya Devlet Konservatuvarı bale bölümüne yarı zamanlı 5. Sınıftan itibaren öğrenci almaktadır. 5. Sınıftan 7. Sınıfa kadar öğrenciler konservatuvar eğitimlerine hiç aksatmadan ve devamsızlık yapmadan devam ederken, 9. Sınıftan itibaren tam zamanlı eğitime dönecek olan konservatuvar eğitimi, 8. Sınıfları devam etme veya okulu bırakma gibi kritik bir karar vermeye zorladığı için öğrencilerin devamsızlık yapmaya başlaması ya da konservatuvarı bırakma durumları gözlemlenmektedir. Yarı zamanlı programıyla haftada 3 gün, 4 yıl boyunca bale eğitimi alan öğrenciler, 8. Sınıftan mezun olmalarının ardından konservatuvara devam etmek isterlerse, teknik yeterlilikleri ve beden uygunlukları da devam etmelerine izin verirse yeniden yetenek sınavlarına girerek lise eğitimlerine tam zamanlı olarak devam ederler ve resmi olarak bale sanatını kendilerine meslek olarak seçmiş olurlar. Toplumumuzun bakış açısı ve öğrenci velilerinin tutumu nedeniyle, bazı öğrenciler yetenekli oldukları halde okulu yarıda bırakma durumunda kalırlar. Verilen emeklerin boşa gitmesi bir kenara, her 8. Sınıfı bitiren öğrenci, lise eğitimine konservatuvarda devam edemediğinden dolayı, konservatuvar sınıf mevcutlarının, mezuniyet yılına yaklaştıkça azaldığı gözlemlenebilir. İşte hem bunun sebebini araştırmak hem de velilerin bu konudaki fikirlerinin ortaya çıkması adına türünde bir ilk olacağı düşünülen bu araştırmanın konservatuvar ve bale sanatına bakış açılarına tam da olayı

yaşayan velinin tarafından bakılabilmesini sağlayarak ortaya çıkartılacak sonuçlar ile bu çalışmanın literatüre katkıda bulunması planlanmaktadır.

1.2. Araştırmanın Amacı ve Problemi

Bu araştırmanın amacı; konservatuvarda yarı zamanlı olarak eğitim alan, ortaokul 8. Sınıf bale öğrenci velilerinin, çocuklarının almış oldukları bale eğitimine ait fikirlerini alarak, bale sanatını meslek olarak seçmek istediklerinde görüşlerini anlayıp yorumlamaktır.

1.2.1. Problem Cümlesi

Akdeniz Üniversitesi Antalya Devlet Konservatuarı yarı zamanlı ortaokul 8. sınıf bale öğrenci velilerinin bale eğitimine ve bale kariyeri yapmak isteyen çocuklarına ilişkin görüşlerini nedir?

1.2.1.1. Alt Problemler

1. Akdeniz Üniversitesi Antalya Devlet Konservatuarı yarı zamanlı ortaokul 8. sınıf bale öğrenci velilerinin ailelerinde bale ile uğrasan bir birey olmasına ilişkin görüşleri nedir?

2. Akdeniz Üniversitesi Antalya Devlet Konservatuarı yarı zamanlı ortaokul 8. sınıf bale öğrenci velilerinin Konservatuvarda alınan yarı zamanlı bale eğitimine ilişkin görüşleri ve beklentileri nelerdir?

3. Akdeniz Üniversitesi Antalya Devlet Konservatuarı yarı zamanlı ortaokul 8. sınıf bale öğrenci velilerinin çocuklarının bale ile ilgili bir konservatuvarda okumasını tercih etmeye yönelik görüşleri nelerdir?

4. Akdeniz Üniversitesi Antalya Devlet Konservatuarı yarı zamanlı ortaokul 8. sınıf bale öğrenci velilerinin çocuklarının bu sanatı gelecekte meslek olarak seçmeyi düşündüklerinde, balerin olmayı istediklerinde tepkilerinin ne yönde olacağına ilişkin görüşleri nelerdir?

5. Akdeniz Üniversitesi Antalya Devlet Konservatuvarı yarı zamanlı ortaokul 8. sınıf bale öğrenci velileri çocuklarının aldığı bale eğitimini neye benzetmektedirler? Neden?

1.3. Araştırmanın Önemi

Alan yazın tarandığında konservatuvar bale öğrenci velilerinin bale eğitime karşı tutumlarının araştırıldığı ya da bale mesleğinde kariyer seçimlerine yönelik tutumlarının incelendiği çalışmaların bulunmadığı görülmüştür. Bu bakımdan yapılacak olan bu araştırmanın, velilerin bu mesleğe karşı tutumlarını saptayarak, yapılacak görüşmeler ile çocuklarının almış oldukları bale eğitime ve meslek olarak baleye yönelmelerine ilişkin görüşlerini açığa çıkartmak açısından bir ilk olacağı söylenebilir. Bu doğrultuda yapılacak olan bu çalışma, literatüre farklı bir bakış açısı kazandırması, Türkiye’de bale sanatının ve eğitiminin farkındalık yaratmayı sağlaması açısından önem teşkil etmektedir. Konservatuvar yarı zamanlı bale eğitiminin öğrenci velisi gözüyle değerlendirilmesi açısından ve bu doğrultuda daha önce yapılan bir çalışma olmaması yönünden, türünde bir ilk olacağı düşünülmektedir.

1.4. Araştırmanın Varsayımları (Sayıtları)

1. Katılımcıların kendilerine uygulanan yarı yapılandırılmış görüşme sorularını herhangi bir baskı hissetmeden ciddiyet ve içtenlikle cevaplandığı düşünülmektedir.

2. Görüşme sorularının, görüşmelerin ve içeriklerin araştırılan gerçeği ortaya çıkardığı varsayılmıştır.

1.5. Araştırmanın Sınırlılıkları

Araştırma 2020-2021 eğitim-öğretim yılında Akdeniz Üniversitesi Antalya Devlet Konservatuvarı Ortaokulu 8. Sınıf Yarı Zamanlı Bale eğitimi alan öğrenci velilerinden elde edilen görüşme kayıtlarıyla sınırlıdır.

Gönüllülük esasına göre belirlenen 6 öğrenci velisine uygulamak üzere araştırmacı tarafından hazırlanan yarı yapılandırılmış açık uçlu görüşme soruları kayıtları ve araştırmacı tarafından ulaşılabilen dokümanlar ve kaynaklar ile sınırlandırılmıştır.

BÖLÜM II KURAMSAL ÇERÇEVE İLE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde bale ve konservatuvara ilişkin teorik bilgilere yer verilmiştir.

2.1. Sanat Eğitimi ve Önemi

En basit tanımıyla sanat, “hoşa giden, göze estetik gelen biçimler ve formlar yaratma çabası” olarak tanımlanabilir (Ersoy, 2016). Yaratma sürecindeki birey elde etmeye çalıştığı ürününe benliğinden parçalar katarak hayal gücündeki renkleri somut oluşumlara dönüştürür. Sanat öznel bir oluşumdur, öznesi de nesnesi de insandır. Tamamen onunla uğraşan kişinin isteğine göre şekil alır, filizlenir ve hayata dokunur. Bunu yaparken kişiye bir yandan keyif verirken diğer yandan hayal gücünün sınırlarını da zorlar. “Sanat, insan zekâsı vasıtasıyla hayatı daha yaşanılabilir bir hale getirmektedir” (Erinç, 1998). Aynı zamanda sanatın bireyler üzerindeki mutluluk verici etkisi azımsanamaz düzeydedir. Bireyin zihni yapmış olduğu sanat dalı ile meşgulken farkında olmadan stres seviyesini düşürür bu da kendini iyi hissetmesine sebep olur. Günlük hayatın koşturmacası ve sorunlarından bir an olsun uzaklaşmasını sağlar.

Sanat ülkeleri de ileriye taşıyan en önemli dinamiklerden biridir. Bir milletin gelişim düzeyini, ülkesinde sanata bakış açısından anlayıp yorumlayabiliriz. Sanatın toplumdaki önemini Read (1981) “Sanat yaşamda tatbik edilen öyle bir mekanizmadır ki o olmadan cemiyetler dengelerini yitirirler” sözüyle özetlemiştir.

Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk’ün de söylediği gibi; “Sanatsız kalan bir milletin hayat damarlarından biri kopmuş demektir ve bir milletin sanat yeteneği güzel sanatlara verdiği kıymetle ölçülür” (Renda, 2002).

Güzel sanatlar hedeflerine, kullandıkları araç gereç ve yöntemlerine göre farklı biçimlerde sınıflandırılmaktadır. Bu sınıflandırma genel olarak; görsel (plastik) sanatlar, işitsel (fonetik) sanatlar, dramatik (ritmik) sanatlar şeklinde yapılmaktadır. Artut (2001), sanat türlerini; fonetik(işitsel) sanatlar (dramatik ve betimsel müzik etkinlikleri), plastik (görsel) sanatlar (resim, heykel, mimarlık), görüntü sanatları (oyunculuk sanatları; bale, opera, dans, pantomim, kukla, sinema, fotoğraf, koreografi), sözel sanatlar (edebiyat, tiyatro metinleri, şiir, denemeler, deyişler,

atasözleri, halk masalları) şeklinde gruplara ayırmıştır. Özer (1993) ise sanat türlerini; mekân sanatları, hacim sanatları, yüzey sanatları, ses sanatları, eylem sanatları, dil sanatları, hareket sanatları, tat sanatları, koku sanatları ve dokuma sanatları şeklinde gruplara ayırmanın, kavram karmaşıklıkları ve belirsizlikleri önleyebileceğini savunmaktadır.

Sanata dair en önemli nitelik anlatımdır. Bireyin gizli iç dünyası, aklından geçirdikleri, imgeleri ve hisleri sanat ile görsel bir hal alır. Bu gizli ve özel dünyanın dışı vurulması ve anlatımı, başka bireylerin de anlatımının anlaşılması, insan için bir gereksinimdir. Hangi sanat dalında olursa olsun yaratma hareketi anlatılmak istenen şeyi izleyiciye aktarma hedefini güder. Sanatın özel lisanını kullanmayı öğrenen birey aynı zamanda bu lisan aracılığıyla tarihi ve çağdaş sanat eserlerine yargısıyla erişebilir. Sanatın bireye kattığı bu zengin özellik, değerlerle kavrama yetisi her araştırmada biraz daha olgunlaşır. İşte buna görsel hassaslık ya da “görsel okur yazarlık” denilebilir (Buyurgan & Buyurgan, 2012).

Sanat eğitimi, insan kişiliğine farklı bir yön açması açısından, bir ülkede eğitim sisteminde önem taşımaktadır. Sanat bireyin sadece zihnine değil kalbine de seslendiği için her alanda uygulanması ve çocukların gelişim aşamalarıyla doğru orantıda ilerlemesi, özellikle örgün eğitim sisteminde, önemli yer tutar. Özellikle gelişim çağındaki çocuklar için, gelişimlerdeki fiziksel etkenlerin dışında yeteneklerinin gelişmesinde ve yaratıcılıklarının artmasında sanat eğitimi olmazsa olmazdır (Akkurt & Boratav, 2018).

Çocukların erken dönemde, yaratıcılık ve estetik duygularının desteklenmesi ileriki yıllarda yaratıcı, üretken ve çevrelerindeki güzellikleri algılayan bireyler olmaları açısından önemlidir (Feeney & Moravcik, 1987). Yaratıcılıkları gelişmiş, farkındalık sahibi olarak yetişen nesiller ileride özgüven sahibi bireylere dönüşmektedir. Özellikle teknoloji çağında yaşadığımız şu dönemde yetişen yeni neslin tablet ve telefonlara olan düşkünlüğü ve sevgisi bilinen bir gerçekken, sanatla uğraşan ve farkındalığı gelişen çocuklarda doğada gördüğü pek çok şey anlam kazanabilir. Belki de tablet yerine ağacın, dağların ve denizin güzelliğinden etkilenen onu çizmek ya da onu anlatmak isteyen nesiller yaratılabilir. Ve bu teknoloji çağının yan etkilerinden korunmuş nesiller yetiştirmenin anahtarı olabilir.

Sanat eğitimi, çocuğa zamanında verilmediği takdirde, karşı görüşlere saygı duyma, farklı kültürlerle değer verme, estetik farkındalık, sanat eserlerini koruma ve sahiplenme bilinci kazanma ve evrensel olarak ortak bir değeri paylaşma gibi kazanımlara sahip olamamasına yol açabilir (Alakuş & Mercin, 2007). Sanatı bilmeyen ve onu tanımayan çocuk, bir sanat eseri yaratılırken verilen emeği de bilmediği için, gördüğü bir yapıyı sanattan saymayacak ve onun altında yatan emeği anlamayacağı için esere de değer göstermeyecektir. Estetik algısı oluşmayan bir birey çevresindeki her şeyi standart görecektir, güzellik ve estetik algısından yoksun, hayata gri gören bir bireye dönüşecektir.

Millî Eğitim Bakanlığı; Milli eğitimin 1739. Sayılı temel kanunu ve amaçları çerçevesinde belirtmiş olduğu 2. Maddesinde; “Beden, zihin, ahlak, ruh ve duygu yönlerinden dengeli ve sıhhatli şekilde olgunlaşmış bir şahsiyete ve karaktere, özgür ve ilmi tefekkür gücüne, geniş bir vizyona sahip, insan haklarına saygılı, şahsiyet ve girişime değer gösteren, topluma karşı mesuliyet hisseden; olumlu, yaratıcı ve yararlı bireyler olarak yetiştirmektir” (Millî Eğitim Temel Kanunu, 2021) diyerek bireylerin geniş bir dünya görüşüne sahip olmaları, yapıcı, yaratıcı ve verimli birer birey olarak yetiştirilmeleri içinde sanat eğitiminin gerekliliğini aktarmıştır. Sanat ile uğraşan çocuklar bedenlen ve ruhen sağlıklı nesiller olarak yetişip, dünyaya farklı bir pencereden bakacak perspektife sahip olurlar.

Sanat eğitimi ile yaratıcılık ayrılmaz bir ikilidir. Sanat eğitimi ile çocuğun yeteneklerinin işletilip yaratıcı, kendine güvenli, üretken ve estetik duyguları geliştirilmiş birey olmaları sağlanırken, sanat eğitimi ile uygar bir toplum yaratma hayalinin de gerçeğe dönüşeceği düşünülmelidir (Artut, 2001).

Sanat eğitiminin bir gerekliliği de bireyde değerler sisteminin oluşmasına katkı sağlamasıdır. Bireylerin çevrelerinde olup bitenleri, olayları ve nesnelere, sembollerin anlamlarını anlayıp, yorumlayabilmeleri için ihtiyaçları olan becerileri kazanmalarına olanak sağlar. İşte bu yüzden, sanat eğitimi, genel eğitim programlarının tamamlanmasına yardımcı olan en önemli unsurlardandır. Bireylerin yaratıcılıklarını ortaya çıkartmakla kalmaz aynı zamanda ruhsal yönlerinin de doyurulmasına yardımcı olur ve bu tarafı ile genel eğitim şeması bütünlüğünün ayrılmaz bir parçasıdır (Alakuş & Mercin, 2007).

Farklı bireyler için farklı şeyler ifade eden sanat eğitiminin püf noktası, müzik, tiyatro, dans ve görsel sanatlar gibi çeşitli sanat dallarında bilgi ve eğitim vermesidir. Bu yüzden ki her birey kendine en yakın olan veya yatkınlığı olan sanat dalına yönelir. Sanat eğitimi de tıpkı matematik veya bilim gibi, düzenli uygulama gerektirir ve ara sıra öğrenme yoluyla elde edilebilecek bir şey değildir. Düzenli olarak sanat eğitimi alan çocukların motor becerileri gelişir, aynı zamanda edebiyat alanında olduğu kadar matematik ve fen gibi alanlarda öğrenmeyi de geliştirerek akademik performansını arttırmaya katkı sağlar. İşbirliğini ve grup halinde öğrenmeyi teşvik eder. Çocuklar birlikte çalışırken hatalarının sorumluluğunu üstlendikleri ve hatalarını kabul ettikleri için hesap verebilirliği de geliştirir. Bir şey yaratırken, hangi renklerin ya da hangi ortamın kullanılacağı kararı tamamen kendi seçim ve tercihlerine bırakıldığı için karar vermeyi geliştirmeye yardımcı olur bu da aynı zamanda kendilerine daha fazla güvenmelerini sağlar. Kendi kendine öğrenen, sürekli kendilerine meydan okuyup, kendisiyle yarışan ve hedeflerine ulaşmaya daha fazla odaklanan kişiler haline gelirler. Sanatın tüm biçimlerini öğrenmek, öğrencilerin çevrelerinde gördükleri dünyaya meydan okumalarını, sorunları çözenin ve yeni bir şey yaratmanın birden fazla yolunu aramalarını sağlar. İnsanın gerçek yeteneği artık birçok kuyudan yararlanabilmesinde yatmaktadır ve sanat, bu kuyulara erişmemizin aracıdır.

2.2. Dansın Tarihi

Dans, insan bedeninin enerji veya çabayla, boşluk ve zaman içinde ritmik olarak hareket etmesidir. Dans, bir sanat eseri, kültürel bir ritüel, sosyal bir rekreasyon, bir sağlık ve zindelik etkinliğidir. Kişinin bir ifadesi olarak dansı gerçekleştirirken dansçının fiziksel, zihinsel ve ruhsal niteliklerini kullanır. Bir dans formu, fiziksel hareket, ritim, içerik, stil, estetik, geleneksel ve sanatsal, sosyal, yaratıcı, kültürel veya dini olabilecek zihinsel ve manevi anlamlardan başlar.

Hayatın en temel ve olağan hareketlerinden meydana gelmiş olan ilkel dans, zaman içerisinde ritmik sentezlere kavuşarak bir takım dans geleneklerini oluşturdu. Aslında dans insanlığın tarihinden bu yana hep vardı. Sözlü kültürlerden önce insanların tepkilerini göstermek için kullandığı, aynı zamanda kabile ve klanlar halinde yaşarken, avcılık yaptıkları zamanlarda; avcı olan kişi, avını yakalamak için önce hayvan postu giyer ve ardından hayvanın hareketlerini taklit ederek avının

yakınına gider ve avını öldürürdü. Avcı ya da avcılar dans, ritim, hareketle oyunlarını sürdürerek yaktıkları ateşin çevresinde, seyredenler de ritim tutarak doğrudan bu danslı seremoniye katılırlardı ve avlarının uğurlu olmasını sağlayacağına inandıkları için dans ederlerdi. Aynı zamanda dinsel törenlerinde, evlenme veya hasat zamanlarında da kutlamak için ya da matemlerini göstermek için yine dansı kullanırlardı (Barın, 1999).

Dans, müzikten önce vardı, ilk insanlar pek çok sebepten dans ettikleri bilinirdi. Isınmak için, avcılıkta, düşman karşısında başarılı olduklarını düşündükleri zamanlarda mutluluklarını göstermek için veya kötü ruhları uzaklaştırmak için dans ederlerdi. Ritimleri; el ve ayak vuruşları, tam- tam ya da ilkel davullarla tuttıkları bilinirdi. İnsanoğlu, kamıştan düdüğü ve ilkel çalgıları yapmaya başlamasıyla danslar daha düzenli ve disiplin içinde yapılmaya başlanırken, dinsel danslar (yağmur duası, Tanrıya şükran), törensel (evlilik, ölüm, hastalık) gibi durumlarda önem kazandı (Fenmen, 1986).

Yüksek uygarlığın ortaya çıkması ve toplum yapısında oluşan değişiklikler dansı bir sanat biçimine soktu. Özellikle aristokratlar profesyonel dansçının yaratılmasına ön ayak oluşturdu ve aynı zaman da gösteri, tiyatro ve tragedya ve pantomimi de beraberinde getirdi. Kendi başına gelişerek sade biçimler alan dans, salon dansının türemesine sebep oldu. Tüm eğlencelerin dışında kalan halk ise, kendi yerel danslarını (folklorunu) sürdürmeye devam etti (Ebcioğlu, 1984). Halktan doğan dans, gelişmeye başladığında soylu eğlencesine dönüşerek halktan uzaklaşmış görünse de ana köklerini kopartmadan varlığını sürdürmeye devam etti.

Eski Yunan, Avrupa' nın kültür merkezi olunca sahne oyunları ve dans, halk yaşamında önemli bir yer tuttu. Dinsel danslara ek olarak dans dışı serbest figürlü danslar da yapılıyordu. Sahnede sergilenen oyunların koro bölümlerine ritmik hareketler eklenmiş, kimi oyunlar ise taklit niteliğinde olup maskeli oynanıyordu. Romalılar, gösteri ve sahne sanatlarında Yunanlıları örnek aldılar fakat Yunanlılara göre farklı yapıda olduklarından dans sanatı aynı paralelde gelişim gösteremedi (Ebcioğlu, 1984).

Klasik balenin başlıca kişileri ve konularının Eski Yunan Tragedyasından doğduğu söylenmektedir. "Tragedya sözcüğü, Eski Yunancada tragos: keçi, ode:şarkı" kelimelerinden meydana gelmiştir. Tragedya, bolluk ve bereket Tanrısı Diyonisos' a

yapılan törenlerle gelişmiştir. Bu törenler içeriğinde şarkı, dans ve mimiği barındırır ve her eserin sonunda seyirciler konuya göre acıklı ya da neşeli olan dansa katılırlardı. Yunan Tragedyasının ekmiş olduğu koreografi tohumları, Yunanistan'ın Romalılar tarafından alınmasının ardından Rönesans'a dek gelişmeyi sürdürdü. Bunun yanında mimik sanatı da çok ilerlemiş oldu. Zaman içerisinde tragedyaya olan ilgi azalınca yerine pantomimli dans türedi. Burada aktör, dans ve mimiklerle tanınmış bir kahramanın hikayesini anlatır, hareketlerine süreklilik ve etkileycilik kazandırabilmek için kendisine bir şarkıcı ve flütçü eşlik ettiği görülürdü (Fenmen, 1986).

Mimik sanatı zaman içerisinde öylesine gelişim gösterdi ki, İtalya' da "Commedie dell' Arte" (sanat komedisi) adı verilen İtalyan doğaçlama komedileri karakterlerinin hikayelerini anlatırken kullandıkları mimik sanatı bir gelenek haline geldi. Bu karakterleri ünlü Bale koreografı Fokine 'Carnaval' balesinde kullanmıştır. Aynı zamanda bu eserle birlikte ilk kez kadınların gösteride yer almasına izin verildi. Daha önceleri kadınların seyirciler önünde görünmeleri hoş karşılanmadığı için; kadın rollerini erkekler üstlenirdi ve bunlar genellikle 15-16 yaşlarındaki erkeklerden oluşurdu. Gösteriler sırasında yüzlerini maske ile kapatarak erkek olduklarını saklardı. Sonraları gayet doğal bir şekilde, kadınlarda bu tür oyunlarda sahneye çıkmaya başladılar; enerjik ve hevesli şekilde dans ettiler, şarkı söyleyip, rol yaptılar. Bu yüzden de bu eserin tarihte önemli bir yeri olmuştur (Göğüş, 1985).

Dansın Dünya Tarihi kitabı yazarı Sachs, kitabında danstan şöyle bahsetmiştir; "Dans tüm sanatların annesidir. Müzik ve şiir zaman içinde meydana gelir. Mimarlık ve resim, mekân ortamında. Fakat dans, zaman ve mekân içinde birden oluşur. Yaratan kişi ve yaratılan şey, yani sanatçı ve onun elleri aynıdır. Hareketlerin ritmik dokusu, mekânın plastik duyusu, görülen ve hayal edilen dünyanın açık seçik andırılışı bütün bunları insan, dans ederken kendi vücudunda yaratır. Hem de herhangi bir madde veya taş ya da sözcük kullanmadan" (Sachs, 1965).

Dansın üstlendiği anlam bolluğunu anlatmaya 'sanat' sözcüğünün bile yetmeyeceğini aktaran yazar, dansın bedenle ruh ayrımını ortadan kaldırdığını, heyecanların başıboş ifadesiyle kontrollü davranışları bir araya getirdiğini, dans ederken bedenin kendinden geçtiğini ve unutulduğunu, yalnızca ruhun gücünü saklayan bir hazne haline geldiğini, ruhun da kendi ağırlığından kurtulmuş olarak

bedenin bu hareketlerinden mutluluk duyduğunu söylüyor. Hangi sanat böyle zengindir? Ve hangi sözcük iç içe zenginliği bütünüyle anlatmış olabilir? (Ebcioğlu, 1984).

2.3. Klasik Balenin Tanımı ve Tarihçesi

Bale, sahne üzerinde sergilenmek için geliştirilen ve ayırt edici niteliği olan bir dans türüdür. Bir dans ve sahne sanatıdır ve bütün geri kalan dans çeşitlerinden kendini ayrı tutup öne çıkartan kendine özgü bir tekniği vardır. Bale, karmaşık bir sanattır. Bütün güzel sanatlardan yaralanır ve içinde barındırır. Balede dansla birlikte mimik, dekor, müzik, kostüm, ışıklandırma, sahne tılsımı ve balenin dev içerik zenginliğini oluşturan birçok hareket dizisi mevcuttur (Fenmen, 1986).

Tanınmış İngiliz asıllı dans yazarı Joan Lawson göre “Bale, sözsüz güzel sanatlardan biridir. Dansçı her şeyi vücut hareketleriyle ifade eder ve vücudunu hassas bir alet gibi kullanır” diyerek ifade etmiştir.

Kuşkusuz ki performans sanatlarının en göz alıcısı ve emek isteyenidir bale. Çok uzun yıllar emek verilen ancak kelebeğin ömrü kadar kısa olabilen bir sanat. Bale sanatçısı mesleğine ömrünü, ruhunu ve bedenini adar. Var gücüyle çalışır ve her geçen gün kendini daha fazla aşmak istercesine bedeninin sınırlarını zorlar. Karşılığında ise sahne de duyacağı alkış sesleri onun için en büyük ödül olacaktır. Lawson’ nda bahsettiği gibi onun vücudu her şeyidir. Tüm duygu ve düşüncelerini ifade ettiği, sahne üzerinde girmiş olduğu kimliği en iyi ve doğru şekilde seyircisine aktarmak üzere kullandığı gibi ruhunu da adeta bir heykel bıçağı gibi kullanarak tüm bedenini baştan şekillendirir. Sahne üzerindeki her yeni performansı ve rolü için bunu yineler.

Bale sanatçıları mistik dünyaları canlandırır. Binlerce seyircisine neşe ve zevk verirken, başkalarına bedenlerini keşfetmeleri için ilham kaynağı olur. Kendi bedenleri ve ruhları ile çok az bireyin yaklaşacağı ve varlığının en derin noktalarını sanat adına keşfedeceği bir bağ kurarlar.

Büyük Rus baleti ve koreografı Mikail Fokine: “Eğer seyrettiğiniz baleyi anlamak için konusunu okumanız gerekiyorsa koreograf eseri başarı ile sahneye koymuş sayılmaz.” demiştir. Tıpkı bale sanatçısının ruhuyla bedenini şekillendirdiği gibi bale koreografına da eseri en iyi şekilde yansıtılabilmek ve konuyu bale seyircisine dolaysız şekilde aktarabilmesi için büyük görevler düşmektedir. Sözsüz bir sanat

olduğu için tüm hareketlerin, olay örgüsüyle uyuşması ve dekor, müzik ve kostümle de bunu destekleyebilmesi önem teşkil etmektedir.

Bale kelime anlamı dans etmek olan, İtalyanca ballare kelimesinden gelmektedir. Fransızlar, İtalyanca olan balletto kelimesini kendi aksanları ile söylediklerinde bu dans türüne ballet (bale) demişlerdir (Fenmen, 1986).

Klasik kavramı ise latince classicus' dan gelmekte ve daha çok örnek değerinde anlamını vermektedir. Gerçekten de klasik akademik dans hangi türde yapılırsa yapılsın, örnek değer taşıyan bir niteliğe sahiptir (Alınacak, 1990).

Klasik balenin kendine özgü disiplini de belki de buradan gelmektedir. Kalıpları ve kuralları olan, saray kökenli, soylulara ait ve yüzyıllardan bu yana süregelen bir sanat olabilmeyi başarması onu örnek konuma getirmiştir.

Klasik balenin başlangıcı; dans uzmanlarınca bir gerçek bale gösterisi olarak nitelendirilen 'Kraliçenin Komik Balesi (Ballet Comique de la Reine)' eseriyle (15 Ekim 1581)' de başladığı söylenebilir. Balthasar de Beaujoyeaux' un koreografisini yaptığı, beş saat süren bu sahne olayını on bin soylunun izlediği bilinir. Gösteri tümüyle danstan oluşmuyordu; dizeler okunuyor, göz kamaştırıcı kostümler ve dekorlar sunuluyor, oyuncuların sahneye giriş çıkışlarını, sahnelerin değişmesini en çarpıcı biçimde iletebilmek için mekanik efektlerden bile yararlanılıyordu (Delon, 1990).

Bu eserin ve diğer balelerin tohumlarını bulmak için eski zamanlara uzanmak ve Eski Yunan dansçılarının, oyuncularının dini danslarını incelemek gerekir. Bu balenin temsili, Katherine de Medici Fransa Kraliçesi olduktan sonra oynanmış ve Duc Joyeuse ile Marguerite de Lorraine'nin evlenmeleri şerefine verilen 17 şaşaalı davetin en yüksek noktası olmuştur. Klasik balenin ilerlemesini Eski Yunan Tiyatrosunun 'Koro' sundan başlayarak, Roma'lı 'pantomimciler', İtalya' da Rönesans çağında kral ve prenslerin saraylarında bir yenilik ve akım olan 'ziyafet-baleleri' ne geçerek seyrediyoruz. İtalyan saraylarındaki bu yeniliğin sonraları Fransa'ya geçtiğini ve mükemmel bir dansçı olan Kral 14. Louis döneminde ilk bale okulunun oluşumunda desteği olduğu göze çarpmaktadır. Saray balelerinde sahneye ilk çıkan profesyonel dansçılar, İtalya'dan getirilmiş dans öğretmenlerince yetiştirilen dans ustaları idi. Bugünkü klasik bale tekniği o çağlarda henüz gelişmemişti. Bununla beraber o zamanın dans öğretmenlerinden olan Pierre Beauchamps çok iyi bir dansçı olan kral

14. Louis' nin dans öğretmeni idi. Yeğeni Charles Beauchamps ise Kraliyet Dans ve Müzik Akademisi' nin baş koreografi oldu ve kral 14. Louis' ye beş klasik ayak pozisyonları ve adımlarını saptadı. Bu pozisyon ve adımlar bugün Fransızca adları ile bilinmektedir. Tüm bale hareketlerinin ve terim isimlerinin Fransızca olmasının nedeni, balenin Fransız öğreticileri tarafından Fransa'da geliştirilmiş olmasındandır. Balenin uluslararası dili Fransızca olarak varlığını sürdürmüştür (Fenmen, 1986).

Günümüze kadar gelen balenin de tüm hareketlerinin adları Fransızca olarak kalmıştır. Yüzyıllara meydan okurcasına her geçen gün daha da gelişen ve ilerleyen tekniği daha da göz alıcı bir stile bürünürken, tüm dünya da kullanılan bu teknik hareketler bütünüünün dilinin tek olması aslında Dünya' ya ne kadar hâkim bir sanat dalı olduğunun bir göstergesidir.

Klasik balenin saray salonlarından çıkıp bilimsel mertebeye ulaşması ve klasik bale tekniğinin kurallarının öğretimi Avrupa'nın ilk dans akademisi olan Fransa'daki 'Kraliyet Bale Akademisi'nin kuruluşu ile gelişmeye başladı. İlk dans akademisi olan Paris Kraliyet Dans Akademisi (Royal Academy Of Dance) 1661 'de 14.Louis 'nin saltanatı sırasında kuruldu. Bu akademinin amacı iç savaşın karışık yıllarında dansa girmiş olan gereksiz hareketlerin temizlenmesi ve bu sanatın kalitesinin yükseltilmesi için yolların aranmasıydı (Fenmen, 1986).

İtalya ve Fransa'nın ardından Danimarka, Rusya, Avusturya, İngiltere ve (18.yüzyıl sonlarında) A.B.D' de yayılan bale, "dans ağacının geç boy vermiş bir filizi "olarak tanımlanabilir. Kaldı ki, adı geçen hiçbir ülke yeni bir estetiğin özünden doğan alışılmamış tatlar uğruna yerel/ulusal dans anlayışından ödün vermemiştir günümüze kadar. Klasik balenin klasik dansa 'alternatif' olarak öne sürülmediğini, yeni ve değişik ikilemler üretmek amacıyla yaratılmadığını da altını çizerek vurgulamak yerinde olur (Delon, 1990).

2.3.1. Türkiye' de Klasik Bale

Cumhuriyet'in kurulmasının ardından Atatürk'ün tavsiye ettiği Batılı sanat mantalitesi Türkiye'de gelişmeye başladı. İçinde tiyatro, opera ve müzik bölümlerini barındıran Ankara Devlet Konservatuarı' nın temeli 1936 yılında atıldı. Konservatuvara bale bölümü de açılması istense de bu karar çeşitli sebepler nedeniyle 1950 yılına kadar gerçekleşmedi. İstanbul'da 6 Ocak 1948 yılında Yeşilköy Bale

Okulu ismiyle resmen açılan bale bölümü, 1950 yılında Ankara'ya taşınarak Devlet Konservatuvarı bünyesine dahil edildi. Bale bölümünden 1956, 1957 ve 1958 yılında başarıyla mezun olan az sayıdaki dansçı, Devlet Tiyatrosu' nun Bale Bölümü' nün çekirdeğini meydana getirdi. Bu nedenle, klasik baleyi incelerken çıkış noktası olarak 1960 yılında kurulan Devlet Tiyatrosu Bale Bölümü'nün 'temel taşı' sayılabilecek Yeşilköy Bale Okulu'na ve kurucusu Dame Ninette Valois' ya ayrıntılıca bakmakta yarar vardır (Delon, 1998).

Ninette Valois 1898 yılında İrlanda' da doğmuştur. Asıl adı Edris Stannus. Londra 'da müzikal ve mim gösterilerinde dans etmiştir (1914-1919). 1923' de Diaghilev'in topluluğu olan Ballet Russes ekibine dahil oldu. Londra Sahne Sanatları Akademisi' nin Bale Bölümü'nü kurdu (1926). Vic-Wells Balesi' ni kurdu (1931); Topluluk daha sonra Sadler's Wells Ballet, ardından Royal Ballet isimlerini aldı (1956). Klasik balenin Türkiye' de devlet tarafından kurulmasına ve kurumsallaşmasına önyak oldu (1948). Tahran'a giderek İran Ulusal Balesi' ni kurdu (1958).

1947' Mayıs'ında Türkiye Hükümeti, Dame Ninette de Valois' yı Türk Devlet Bale Okulunu ve Türk Devlet Bale Topluluğunu kurmak üzere Türkiye'ye davet etti. Üç haftalık araştırmalar süresince Valois, Ankara ve İstanbul' da ki ilkokulları öğrencileri inceleyebilmek için gezdi, çocukların anatomik yapılarını, esneklik ve hareket becerilerini tetkik edebilme fırsatı buldu. Öğrenci seçimlerinden sonra ilk Türk bale okulu İstanbul Yeşilköy'de açıldı (1948). Okulun çalışma programları İngiltere'deki Kraliyet Bale Okulunun programları örnek alınarak hazırlanmıştı. 1950'de Devlet Bale Okulunu Ankara'ya taşınarak Ankara Devlet Konservatuvarına bir bölüm olarak bağlandı (Fenmen, 1986).

2.4. Akademik Klasik Bale Eğitimi

Profesyonel bir bale dansçısı yetiştirmeyi, sıfırdan bir ev inşa etmeye benzetebiliriz. Yalnızca çatı ve iç dekorasyonunu oluşturarak başlayamayız. Yapıyı en temelinden destekleyerek ve uzun süre dayanıklılığını devam ettirebilmek için sağlam bir temel oluşturarak başlamalıyız. Dansçının performans kalitesini eklemeyi önce, bale tekniğinde bu temeli sağlam bir şekilde oluşturması gerekmektedir. Şu an

dünyanın pek çok yerinde çeşitli bale öğretmenleri ve uzmanları dansçıdaki bu tekniğe bakmaktadırlar.

Bale eğitimi, bir dansçıya saflaştırılmış bir teknikten daha fazlasını sunabilmektedir. Yüksek konsantrasyon, detaylara dikkat, uyum, disiplin, zarafet, ustalık, sabır gibi becerileri de dansçının bünyesine katarak onu zenginleştirir.

Bedeni eğitmek, bir kişinin fiziksel kazancını her zaman artırır. Fiziksel kazanç olarak tanımladığımız şey dört ana kısma ayrılabilir; hız, güç, dayanıklılık ve esneklik. Bazı sporlar fiziksel kazanç ve fayda sağlamaya çalışırken, bedenün bazı yönlerinin tehlikeye atılmasına neden olacak ölçüde bunlardan bir veya ikisinin geliştirilmesine odaklanır. Profesyonel bale bununla birlikte dört bileşenin tümü arasında bir denge gerektirir. Bu yüzden ideal olarak dansçılar, hızlı, güçlü, esnektir ve etkileyici bir dayanıklılığa sahiptir (Koutedakis & Sharp, 1999).

Akademik olarak baleye başlamak isteyen bir dans öğrencisine en baştan baleyi tanıtmalı ve hayatında, yaşam biçiminde bu sorumlulukları hayat boyu sürdürebilmesi gerektiğinin farkındalığı aşılansarak bilinçlendirilmelidir.

Bale küçük yaşlarda başlanması gereken bir sanat dalı olduğu için, bazı öğrenciler başlarda sıkılıp, eğitimin yavaş ilerlemesinden dolayı şikayetçi olabilir. Ancak sağlam bir teknik alt yapının oluşturulması illaki zaman alacaktır. Ve bale eğitimi de titiz ve zahmetli bir eğitim sürecidir. Her aşamada zihin ve beden kontrolünün bir arada yapılması tıpkı bir makine gibi birlikte işlemesi gerekmektedir. Ve tabi ki bu makine işleyiş biçimi hareket dahilinde beden ve zihin birlikteliğinde sınırlı kalmalı, yüz ve mimikler bu makineleşmeden asla etkilenmeden duyguları en iyi şekilde yansıtmalıdır. Aynı zamanda bir bale öğrencisi beden proporsiyonunu ve formunu hayat boyu koruyarak stabilize etmesi gerekliliğini de peşinen bilmesi gerekmektedir. Yemek yemeyi, abur cubur atıştırmalıkları tüketmeyi çok seven bir bale öğrencisi ilerleyen süreçlerde kilo alabileceği için, okul başarısını etkileyecek çeşitli sıkıntılar yaşayabilecek ve mesleki olarak tehlike altına girebilecektir. Evet tüm bu şartlar balenin bir gerekliliği, kimileri için de zorlayıcı şartlarından olsa dahi bale mesleği kesinlikle sevmeden yapılması mümkün olmayacak bir sanat dalıdır. Hayat boyu sürecek istekleri, disiplini ve fedakârlık gerektiren özellikleri olsa da baleyi gerçekten çok seven pek çok bale öğrencisi bu şartları birer kural olarak görmeyip, mesleğinin özellikleri olarak benimseyerek ve yaşam biçimi haline getirerek hayatına

dahil eder. Onu ve kurallarını değiştirmeye ve zorlamaya çalışmaz olduğu gibi kabul eder ve böyle ilerler. İçindeki bale sevgisini her Şeyden stn tutar, durum böyle olduğunda da bale ğrencisi bu meslek konusunda ne kadar kararlı ve istekli olduğunu tüm çevresine ispatlamış olur.

Günümüz toplumunda çok az insanın mesleğine tutkusu vardır. Bu yüzden bale ğrencisi adayı dans etmeyi gerçekten çok seviyorsa, mesleğin zorluklarını kabul edecek kadar tutku ile bağlıysa bu meslek için aday olması doğru bir seçenek olabilecektir. Profesyonel bir dansçı olmak bir işten çok daha fazlası olan son derece zorlu bir meslektir. Öğrenci adayının dans etme tutkusunun yanı sıra, bedenini keşfetme sevgisi, kendi sınırlarını aşma heyecanı ve kariyer olarak bundan zevk alabilmesi için hareketin ve performansın her alanında beceri düzeyini sürekli olarak nasıl geliştireceği konusunda bir hayranlığı olmalıdır.

Bale mesleği her ne kadar dışardan göz alıcı ve pırlıtlı bir meslek olarak görünse de zorluklar, reddedilmeler, hayal kırıklıkları ile doludur. Bu yüzden pek çok dansçı adayı bu sanatın stresiyle başa çıkmakta zorlanabilir. Bu nedenle güçlü bir benlik duygusunun yanında, aile üyelerinden destek alabilmek bu sanatta hayatta kalabilmenin bir gerekliliğidir. Dans dünyası son derece rekabetçi bir yerdir ve kusursuz bir bale tekniği ve fantastik bir stili olan dansçılar bile bu sanatı profesyonellik seviyesine ıkartamayabilir. Profesyonel bir dansçı olabilmişe de baş dansçı olamayabilir. Kısacası bu sanatta ilerleyebilmek ve yükselebilmek için, genetik faktörlerin yanı sıra hayat boyu sürececek bir disiplin, bitmeyen çalışma isteği ve gayret, sağlam bir psikoloji ve mental olarak dingin bir zihin gerekmektedir. Tüm bu özellikleri sağlayabilmiş bir dansçı yapmayı sevdiği bir iş için para kazanmaya başladığında içinde bulunduğu konumun harika olduğunu fark edebilecektir.

Akademik klasik bale eğitimi almayı düşünen ve bu sanatı gelecekte meslek olarak seçmek isteyenler için tavsiye niteliği taşıyan fikirlerini Newman Şöyle aktarmıştır; “ocukluğunuzdan emekliliğinize kadar her altı-yedi günde bir vücudunuzu stüdyoya ve onun titiz, yorucu ve planlı adımlarıyla zorlamalısınız. Sürekli eleştiriyi teşekkürle kabul etmeli, övgüleri alçakgönüllülükle dinlemelisiniz. Ne yiyebileceğinizi ne zaman dinlenebileceğinizi ne kadar oynayabileceğinizi belirleyen bir rejimi kabul etmelisiniz. Ayrıca hayal kırıklıklarını kabul etmeli veya görmezden gelmeyi öğrenmeli ve bitmeyen yorgunluğa teslim olmalısınız. Ve asla

mükemmelleştirilemeyeceğini bildiğiniz şeyi mükemmelleştirmeye çalışırken delireceğinizi düşündüğünüzde, denemeye devam etmelisiniz” (Newman, 1986).

Newman’ ın da bahsettiği gibi sonsuz özveri ve fedakârlık isteyen bu sanat eğitimi bale öğrencisinde bir yaşam biçimi haline gelmelidir. Zaman içinde zorlu eğitimden dolayı deforme olan ayaklar, kanayan yaralı parmaklar ve olası beden tahribatları bu mesleğin bir getirisi olarak kabul edilebilir. Bu yüzdendir ki bu mesleği seçip bale sanatçısı olmuş bireyler acı eşiği yüksek olan insanlar topluluğundan oluşmuşlardır. Çocukluktan itibaren içine dahil oldukları bu sanat dalı onları bedenleriyle savaştan ve bu savaşı kaybetme lüksü olmayan birer savaşıya dönüştürmüştür. Profesyonel bir dansçı olabilmek için gerekli olan disiplin çocuk yaştan itibaren alınan eğitimle, yıllar içinde o kadar yerleşik bir hale gelmektedir ki dansın katıksız fizikselliği onlar üzerinde bağımlılık yaratma durumuna gelmiştir. Ve bu yüzdendir ki acıyla dans etme yeteneği, birçok bale biyografisinin motifini oluşturmuştur. Dahası, başarının kendisi bu fiziksel ve zihinsel zorluğu pekiştirmektedir.

Bale eğitimi, bale tekniğine ait olan bilgileri beden yapısına yerleştirerek süreklilik gösteren, ilerleyen ve kendini yenileyerek gelişen, sürekli tekrarlardan meydana gelen bir eğitim gerektirdiği için küçük yaşlarda başlamak ideal olacaktır. Bale tekniği, beden formunu ve özellikle de ayak formunu standart işlevleri dışında yararlanma mecburiyeti getirir. Bale eğitimine, altı-yedi yaşlarında başlamak uygundur. Ama on bir- on iki yaşından daha önce klasik bale müfredatını barındıran akademik bale eğitiminin içeriğindeki hareketleri yapmaya çalışmak henüz eklemleri yumuşak olarak nitelendirebilecek çocuklarda bedensel tahribata sebep olabilmektedir (Ayvazoğlu, 2013).

Profesyonel olarak bale mesleğini icra etmek isteyen bir dansçı, genellikle toplam olarak 12 yılı kapsayan bir eğitimin ardından bale mesleğine geçiş yapabilecektir. Orta okul, lise ve lisans öğrenimini kapsayan bu eğitim sürecinin ardından, profesyonel dansçı sayılabilecek bir mertebeye erişmiş olacaktır. Tabi bu eğitim hayatının sonuna kadar gidebilmesi, tamamlayabilmesi ve gelecekte meslek olarak seçebilmesi için de ideal bir vücut yapısına sahip olması, anatomik açıdan eklem kabiliyetinin ve beden esnekliğinin yeterli düzeyde olması kadar kilo, boy, kemik yapısı ve baleye yaşı ile doğru orantıda olacak şekilde, doğru eğitimle başlamış

olması bu mesleği geleceğe taşıyıp taşıyamayacağını gösteren en önemli işaretlerden olabileceği düşünülebilir.

Erkek çocuklarında kız çocuklarına kıyasla yaş sınırı konusu değişkenlik gösterebilir. Hatta bazı istisnai durumlarda on altı veya on yedi yaşına kadar bu sınır uzatılabilir. Dünya'ya baktığımızda ünlü erkek bale dansçılarının neredeyse büyük bir çoğunluğu bale eğitimlerine bu yaş itibarı ile başlamışlardır. Bu durum bale sanatını meslek olarak seçmek isteyen, ama yaşı büyük olan erkek çocukları için bir sevinç ve ümit kapısı olmuştur. Buna kıyasen on iki yaşından sonra bale öğrenimine başlamak isteyen bir kız çocuğunun beden sınırlılıklarını zorlamalara açık ve daha fazla efor sarf etmesi gerekmektedir. On altı ve daha ileri bir yaş demek ise hedeflenen bale kariyerine ulaşmak için oldukça geç bir yaş demektir (Göğüş, 1985).

Dansçı olmak isteyen bir çocuğun eğitimine ilk başlama dönemlerinde, adale ve kemiklerinin biçimlenmesiyle birlikte doğru orantıda bir gelişim kaydedilmesi gerekmektedir. Bu sebeple adaleler ve kemikler doğası gereği standart gelişim sürecine girmeden önce bale eğitimine başlanması uygun olacaktır. Eğitim içi egzersizlerin ortak hedefi bacakları, karın ve sırt kaslarını ayrıca ayakları mesleğin gereksinimlerini karşılayacak biçimde şekillendirebilmektir. Egzersizlerin tüm amacı bu alt yapıyı oluşturabilmektir. Bedenin gelecekteki işleyişine uygun olarak kas ve iskelet sisteminin doğru zamanda güçlendirmeye ve geliştirmeye başlanması bu sebeple ayrıca önem taşımakta olup meslek eğitimi için çok erken ya da çok geç adım atmak, dansçının kavuşmak istediği ideali için engelleyici tahribatlara neden olabilecektir (Göğüş, 1985).

Klasik bale için ilk basamakta, uygun bir bedene ve beden özelliklerine sahip olabilmek müthiş bir şanstır. Ancak bu şansa herkes sahip olamaz. Ayrıca uygun bir beden anatomi yapısıyla beraber bir dansçıda aranılan diğer özellikler iyi bir müzik kulağı, yüksek ritim duygusu, hızlı algılama ve koordinasyon becerisi için zekâ da aranılan özelliklerin başında gelir. Dans çalışmaları için en önde gelen fiziksel nitelikler güç, esneklik, özel dayanıklılık, denge ve vücut koordinasyonudur. Dansçılar bu nitelikleri kazanmak ve korumak için yıllarca yoğun çalışır ve çok sayıda egzersiz yaparlar. Bale egzersizlerini doğru ve rahat bir şekilde yapabilmek için bacak yapısının turn out (dışa dönmüş) formu benimsemesi gerekmektedir. Bu da ancak derslere beden için doğru zamanda başlanması ile mümkün olabilecektir. Klasik balenin en önemli

ayırt edici niteliği olan turn out yeteneği ile bacaklar ve ayaklar kalça ekleminden dışarı dönmüş bir hal alacaktır. Turn out egzersizi kalça ekleminden başlayarak bacak yapısında aşağı doğru ilerler. Dışarı dönmüşlük dize, daha sonra tibiaya, ardından ayak bileklerine ve ayağa kadar iner. Ancak kalça eklemi sınırlı bir yapıya sahipse, turn out formu tersinden işleyerek aşağıdan yukarı doğru ilerler. Bu durum anatomik olarak bacak ve diz yapısı için tehlikeli olarak nitelendirilebilmekte ve sakatlanmalara yol açabilmektedir. Sağlıklı ve uzun ömürlü bir dans hayatı için kalça yapısının dışa dönmüş şekilde oturtulmuş olması kuşkusuz büyük ehemmiyet taşımaktadır. Buna ek olarak ayak ve bilek yapısının bale için uygun yapıya sahip olması ve beden esnekliğinin yeterli seviyede olması da bale için istenilen özelliklerdendir (Ayvazoğlu, 2013).

Bale sanatı ağırlıklı esneklik gerektiren bir sanat dalı olduğundan dolayı güzel beden proporsiyonu ve zarif çizgilere sebep olmakla tabir edilmektedir. Esneklik yeterli düzeyde değilse dansçılar profesyonel seviyeye erişemezler. Esneklik sakatlanmalarına engel olmada esneklik egzersizleri çalışmalarını önem teşkil ederken, adale kuvveti bakımından yeterli olmayan bir beden esnekliği vücutta kontrol kaybına sebep olacağı için sakatlanma oranı yükselebilmektedir. Yeterli esnekliğe kavuşmuş bir vücutta kondisyon hareketlerinin çalışılmaya başlanması gerekli ve önemlidir. Kondisyon çalışmalarında, beden esnekliğinin önemi ise, yapılan hareketler sırasında olası zorlama durumlarında sakatlanmalara yol açabilecek hataların büyük oranda önüne geçebileceği içindir. Aynı zamanda dansçı bedensel bir efor sarf ederken maksimum düzeyde oksijen tüketebilecek yeteneğe sahip olması kalp ve solunum yolları sistemiyle beden dayanıklılığı doğru orantıda ilerlemektedir. Tabi ki kalp ve solunum yolları sistemiyle bu dayanıklılık bale mesleğinde başarılı olmak için tek başına yeterli bir özellik olmasa da bale dansçısının saatlerce süren provaları ve çalışmalarını kaldırıp, yenebilecek güce sahip olması önemli bir husustur. Bale mesleğini seçmek isteyen dansçı adayını, öğrenim hayatı sürecinde, bedenini tanıması için gereken eğitimi alması, mesleği için gerekli olan öz disiplini kazanabilmesi, güvenli ve sağlıklı sosyal çevre etkilerine sahip olabilmesi gerekmektedir (Ayvazoğlu, 2013).

Konservatuvarlarda alınan tam zamanlı eğitimde klasik bale öğrencisi haftanın 5 günü bale dersine ek olarak, bazen hafta sonları da dahil edilerek, haftanın 6 veya 7

günü bale dersi yapabilmektedir. Klasik bale derslerine ilave olarak gün içinde vücut kondisyon, karakter dans, sahne, point, repertuar ve modern dans gibi yardımcı alan derslerini de alarak bedenini bu sanata adım adım hazırlamaya çalışır.

Her ne kadar sakatlanma riski yüksek bir meslek olarak bilinse de bu derslerin amacı, bale öğrencisini ilerideki bale kariyerine donanımlı şekilde hazırlayarak, teknik ve kas yönünden güçlenmelerini sağlayıp, olası sakatlanmaları engelleyebilmektir.

Konservatuvar yarı zamanlı bale öğrencisi ise haftanın 3 günü bale dersi yapabildiği ve ilave olarak yardımcı alan derslerini alamadığı için teknik yönden güçlenmek için daha fazla çalışmalı ve gayret göstermelidir. Konservatuvara gelmediği günler de mutlaka çalışmalarını kendi sürdürmeli, derste kazanmış olduğu teknik gelişimini kaybetmemek için bu sürece evde de devam etmesi öğrenciye fayda kazandıracaktır. Buna ek olarak bale öğrencisi, öğretmenlerinin verdiği esneme ve kondisyon hareketlerini de hem ders günleri dersten önce hem de diğer günler düzenli olarak çalışarak beden esnekliği ve kas kuvvetlenmesini geliştirip güçlendirmeyi sağlayabilecektir.

Bale sanatçısı, dansdaki mutlak güzellik ve arındırılmışlığı sunmak için mükemmellikten çok, ifade ve ifade ile mükemmelliğin beraberliğinin daha önemli olduğunu bilir. Platon (Eflatun), Phaidon (Faydon) adlı dramında şöyle der; “Başlangıç noktam, evrensel bir güzelliğin var olmasıdır. Bana öyle geliyor ki, bir şey eğer güzelse, bu onun evrensel güzelliğinin bir parçası olmasından kaynaklanmaktadır. Güzellik kişi tarafından bilinçli olarak belirlenemez. Kendini somut bir güzellik olarak değil, soyut güzelliğin ışınları aracılığıyla belli eder. Veya güzellik, sınırsız olanın, ebedi olanın bütünlüğünü ifade eden düşüncedir”. Bu fikirden yürüyerek Platon şu sonuca varmıştır: ‘Güzel, ölçüsüz değildir’. Yani güzelliğin var olabilmesi için uygunluk ve proporsiyonun var olması şarttır. İşte bu ölçü ve proporsiyon birleşimine, düzen denir. Oranlı düzen, güzeli en yüksek düşünceye bağlar. Ölçsüzlük ve oransızlık ise bu bağlantıyı koparır. Bale sanatçısı vücuduna bu proporsiyonu yerleştirebilmek veya sahip olduğu proporsiyonu kaybetmemek için var gücüyle çalışır. Yalnızca o zaman klasik bale sanatçısı mesleği için gerekli olan denge, uyum, öznel olandan genel olana bütünlük ve kuralcı unsurlara sahip olabilecektir. Profesyonel dans sanatçısı var olan beden proporsiyonunu korumak durumundadır. Ama büyümekte olan dans öğrencisi, özellikle buluş çağında dans derslerini

sürdürürken, bedensel olarak değişmektedir. Bu değişim genç öğrencilerde hem fiziksel hem ruhsal bunalımlara yol açar, çünkü bedeni devamlı bir değişiklik içindedir ve bu değişikliklere uyarak dans kurallarını yürütebilmesi çok güçtür. Bu sırada, öğrencinin yanında bütün sorunlarını bilen ve çocuğun bu evresinde onu ruhsal bir çöküntüden kurtaracak olan bir öğretmenin varlığı, sorunların çözümlenmesinde yardımcı olabilir. Klasik akademik dans öğretmeni için ilk kural, dans öğrencisinin içindeki insanı, kişiliğine dokunmadan eğitmektir. Böylece öğrenci kendine, mesleğine ve öğretmenlerine saygılı olur. Ancak bu şekilde dans öğretmeni, öğrencisinin düşünsel yaratıcılığını geliştirebilir ve mesleğinde yükselmesine yardımcı olabilir (Alınışık, 1990).

Bale öğretme sanatında, yalnızca öğretiler veya yazılı kılavuzlar çalışılarak ustalaşma sağlanamaz. Bale öğretimi uygulamaları, mentorun danışan ve öğrenciden öğretime zorunlu ilişkileri yoluyla geliştirilir. Dansçılar öğrenci olarak eğitim alırken klasik tekniklerini yıllarca süren titiz çalışmalarla kişisel olarak geliştirirler. Bu süreçte, dansçılar yalnızca gelecekteki performansçılar olarak gelişmekle kalmaz, aynı zamanda bir öğretmenin gerektirdiği temel becerileri de miras alırlar. Klasik bale okullarının bazı mezunları sahneyi başarılı sanatçılar olarak takdir edebilirken, diğerleri tekniği dans eğitiminin görevlileri ve eğitmenleri olarak korumanın muazzam sorumluluğunu taşıyacaklardır ki çok azı her ikisinde de yetenekli olduğu için şanslı sayılabileceklerdir (Taylor, 2016).

2.4.1. Konservatuvarın Tanımı

Güncel Türkçe sözlükteki anlamıyla konservatuvar; Fransızca Conservatoire kelimesinden türeyen “Müzik tiyatro ve bale öğretiminin yapıldığı okul” olarak tanımlanır. (TDK, 2020)

“Kelime anlam olarak muhafaza eden, koruyan anlamında” tanımlanabilir. Sanatın ve sanat dallarının gözetilebilip korunabilmesi için, bu sanatın bir akıma dönüştürülebilmesi olarak ifade edilebilir. Sanatı koruyan bir diğer faktör ise, çağın getirisine göre güncel şekilde yorumlanması olabilir (Vikipedi, 2020).

Konservatuvarlar, bilgi, teori ve felsefeyi bir nesilden diğerine aktarma geleneğini sürdüren kurumlardandır.

Türkiye’de bulunan konservatuvarlarda müzik, müzikoloji ve sahne sanatları çatısı altında çeşitli bölümler ve eğitimler bulunmaktadır. Sahne sanatları bölümü altında tiyatro, modern dans, bale ve opera ana sanat dalları bulunmaktadır. Her bölümün eğitime başlama yaşı ve sınıfı farklılık gösterebilmektedir. Dans bölümleri genellikle en geç orta okul seviyesinden öğrenci kabul ederken, tiyatro ve opera ana sanat dalları ise liseden sonra üniversite çağında öğrencilerini seçip kabul etmektedir.

Öğrenci seçimleri için yapılan yetenek sınavları genellikle bir jüri önünde gerçekleşmektedir. Üniversite seviyesinde öğrenci alan bölümlerde ise, yetenek sınavına ek olarak öğrencilerin liseden mezun olduktan sonra girecekleri ÖSYM tarafından yapılan sınavda da gereken puanı almaları gerekmektedir. Bütün şartlarını yerine getirip sınavlarda başarılı olan öğrenciler kesin kayıtlarını yaptırmalarının ardından seçtikleri bölümlerde eğitim hayatlarına başlayabilmektedir.

Konservatuvarlar sanatını çok seven ve o sanatı meslek olarak seçmek isteyen, sanatında kararlı öğrencileri bu yetenek sınavları ile bünyesine dahil eder ve o öğrencilere adeta bir heykel gibi şekil vererek tüm kalıplarını kırarak yeni baştan inşa etmeye çalışır. Konservatuvar yetenek sınavlarına bölümlerine göre her yıl yüzlerce öğrenci başvurmasına karşın sınavı kazanıp okumaya hak kazanan öğrenci sayısı oldukça az olduğu görülmektedir. Yoğun ve titiz elemelerin ardından sınavları kazanan öğrencilerinde her birinin gelecekte kazandıkları bu okuldan mezun olacağının garantisi olamayabilir. Çünkü yoğun ve zorlu eğitim süreci kimi öğrenci için yıpratıcı olurken kimisi de gerçekte istediğinin bu olmadığına karar verebilmekte ve yarıda bırakabilmektedir. Tutkusunun peşinden cesaretle giderek, yoğun çalışma temposuna ayak uydurabilen öğrenciler, mezun olup okulunu bitirdikten sonra, dünyaya farklı bir çerçeveden bakmaya başlar ve perspektifi genişler. Seçtikleri sanat dalları ile bakış açıları renklenen genç sanatçılar hem ülkemizde hem de dünyanın pek çok farklı şehrinde sanatlarında ve kariyerlerinde ilerleyerek mesleklerini icra edebilmektedirler.

Türkiye’de bale sanatçılığını kendilerine meslek olarak seçmek isteyen bale öğrencileri akademik ve profesyonel bale eğitimi alabilmek için, devlete bağlı olan; Devlet Konservatuvarlarına girmek durumundadırlar. Küçük yaşlardan yetenek sınavları ile seçilerek alındıkları konservatuvarlarından, yaklaşık 12 senelik bir

eğitimin ardından mezun olarak mesleklerini icra etmeye hak kazanırlar. Türkiye’de bale eğitimi veren konservatuvarlara baktığımızda;

- “Mersin Üniversitesi Devlet Konservatuvarı”
- “Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuvarı”
- “Dokuz Eylül Üniversitesi Devlet Konservatuvarı” (İzmir)
- “Çukurova Üniversitesi Devlet Konservatuvarı” (Adana)”
- “İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuvarı”
- “Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Devlet Konservatuvarı”
- “Akdeniz Üniversitesi Antalya Devlet Konservatuvarı”

Mersin Üniversitesi, Hacettepe Üniversitesi ve Dokuz Eylül Üniversitesi Devlet Konservatuvarları’ n da bale eğitimi ilköğretim 5. Sınıftan itibaren tam zamanlı olarak başlamakta öncesinde yarı zamanlı bir bale eğitimi bulunmamaktadır. Bale Bölümü öğrencilerini 5. Sınıftan alarak tam zamanlı olarak eğitimlerine başlarlar.

İstanbul Üniversitesi ve Çukurova Üniversitesi Devlet Konservatuvarları’ n da ise tam zamanlı bale eğitimi 5. Sınıfta başlarken, yarı zamanlı bale eğitimi için ilkokulların 1., 2., 3. ve 4. Sınıflarından öğrenci alınmaktadır. Yani 4. Sınıfı bitiren öğrenciler yine kendi okullarında yetenek sınavlarına girerek, kazanırlarsa tam zamanlı olarak eğitimlerine devam edebilirler.

Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi’ n de ise tam zamanlı bale eğitimi yine 5. Sınıfta başlarken, ilkokul 3. ve 4. Sınıflar yarı zamanlı olarak bale eğitimi alırlar. Ayrıca ilkokul 1. ve 2. Sınıflar ise çocuk konservatuvarı adı altında yine yarı zamanlı olarak bale eğitimi almaktadırlar.

Antalya Devlet Konservatuvarı ise yeni faaliyete geçmiş bir kurum olmasından dolayı, okulun fiziki şartlarının ve donanımının yetersiz olmasından kaynaklı olarak tam zamanlı eğitime geç başlamaktadır. Bu kurumda ise tam zamanlı bale eğitimi 9. Sınıfta başlamaktadır. Bu yönüyle baktığımızda şu an da Türkiye’ de bale eğitimi veren konservatuvarların tamamı 5. Sınıf itibarı ile tam zamanlı bale eğitimine geçmiş olup sadece Antalya Devlet Konservatuvarı 5. Sınıftan 8. Sınıfa kadar yarı zamanlı olarak bale eğitimi vermeye devam etmektedir.

2.4.2. Akdeniz Üniversitesi Antalya Devlet Konservatuvarı

2 Eylül 1999 yılında kurulan Akdeniz Üniversitesi Antalya Devlet Konservatuvarı başlarda müzik ve bale öğrencileriyle kursiyer programda öğrenci olarak eğitim öğretime başlamıştır. Sahne Sanatları Bölümü' n de Bale, Opera-Şan ve Tiyatro Ana Sanat Dalları bulunmaktadır. 2003-2004 Eğitim Öğretim Yılında öğrenci kabul ederek eğitim öğretime başlamış olan Bale Ana Sanat Dalı, yarı zamanlı olarak ilköğretim devresinde, Millî Eğitim Bakanlığına bağlı olarak lise devresinde ve ardından Akdeniz Üniversitesi Eğitim Öğretim Yönetmeliğine bağlı olarak lisans devresinde eğitim vermekte olup, her devrede özel yetenek sınavları ile öğrencilerini kabul etmektedir (AÜ- ADKWEB, 2020).

Okulda eğitim bale ve batı müziği çalgıları gibi bazı bölümlerde ortaokul seviyesinde başlar, ardından lise ve lisans eğitimiyle bir üst seviyeye geçilir. Bu gerekliliğin bir sonucu olarak bünyesinde 'yarı zamanlı' eğitim veren Müzik ve Bale İlkokulu ve Ortaokulu ile 'tam zamanlı' Müzik ve Sahne Sanatları Lisesi bulunmaktadır (AÜ-ADKWEB, 2020).

Konservatuvar misyonu: Konservatuvarın esas misyonu performans sanatları alanında yaşanan sorunlara çözüm üretecek, bu alanın gelişimine katkıda bulunacak genç nesil sanatçı adaylarını yetiştirmek, sanatsal olarak araştırmalar yaparak, sanat alanındaki sorunlarına çözüm yolları sunmak, sanat alanında eğitim ve danışmanlık hizmetleri vererek; gerek ulusal, gerekse uluslar arası düzeyde konserler ve temsiller düzenleyerek müzik ve sahne sanatlarının sevilmesine, yayılmasına, gelişmesine katkıda bulunmaktır (AÜ-ADKWEB, 2020).

Konservatuvarın vizyonu: Sanatsal alanlarda yapacağı çalışmalarla, yetiştireceği sanatçı adaylarıyla, yarattığı eserler ve oluşturduğu yeniliklerle tanınan, sahip olduğu tecrübe ve uzmanlıkla sözü geçen, geleceğe bakışıyla sanata yön verebilen, bu güçle emsallerine öncülük edebilen dünya çapında bir konservatuvar olmaktır (AÜ- ADKWEB, 2020).

Akdeniz Üniversitesi Antalya Devlet Konservatuvar Yarı Zamanlı Ortaokulu Bale Ana Sanat Dalı'nda öğrenciler 5. Sınıftan itibaren yetenek sınavı ile alınmaya başlanır. Sınavda bale eğitimine uygun vücut yapısına, esnekliğe, hareket algılamasına, zıplamasına, doğaçlama yeteneği ile müziksel işitme, bellek ve ritim algılama yeteneklerine sahip olup olmadığına bakılarak bir değerlendirme yapılır.

Aynı zamanda yapılacak değerlendirmede, bale eğitiminin gerektirdiği özellikler açısından bale yapmaya yönelik herhangi bir engelinin bulunmamasına dikkat edilir.

Bale ASD sınav uygulama komisyonlarında ortopedi alanında uzman bir doktorun hazır bulunmasını sağlama zorunluluğu vardır. Sınava giren adayın bedensel olarak bale yapmaya uygun olup olmadığını değerlendirmek amacıyla sınav uygulama komisyonlarında yer alan ortopedi uzmanı, değerlendirmesini sınav komisyonundan bağımsız yapar. Söz konusu uzmanın görüşünün olumsuz olması halinde aday, kesin kabul aşamasından başarısız sayılır. Görüşün olumlu olması halinde öğrencinin başarısı sınav komisyonunun değerlendirme yöntemiyle belirlenir. Bale Ana Sanat Dalı'nın belirlediği kriterler doğrultusunda fiziksel uygunluk ve vücut esnekliği bakımından değerlendirilen adaylar, baraj aşamasında 100 (yüz) tam skor yüzdeliğinden 70 (yetmiş) ve üzeri skor elde eden adaylar Tam Kabul Aşaması' na girmeye hak ederler (AÜ- ADKWEB , 2020).

Kesin Kabul Aşaması' n da ortaokul 5. sınıftan başvuran adaylar, dans ve müzikal duyuş alanlarından sınava tabi tutulurlar. Söz konusu sanat dalına ortaokul 6, ortaokul 7. ve ortaokul 8. sınıflardan başvuru yapmak isteyen adaylar, okumak istedikleri sınıfın konservatuvar kurulunca onaylanmış bir alt sınıf müfredatında yer alan bir klasik bale dersinden sınava tabi tutulurlar. 5. sınıftan itibaren şartları yerine getirerek kesin kayıt hakkı kazanan 5. Sınıf ve 8. Sınıf arasındaki müzik ve bale bölümü öğrencileri haftanın belirli günlerinde eğitimlerine devam ettikleri MEB okulları haricinde konservatuvara gelirler. 5. Sınıftan itibaren toplamda 4 yıllık yarı zamanlı eğitim sürecinin ardından (8.sınıftan mezun olduktan sonra), isterlerse ve yeterli fiziksel uygunlukları ve teknik yeterlilikleri devam ederse yeniden yetenek sınavlarına tabi tutularak tam zamanlı olarak lise eğitimlerine devam edebilirler (AÜ- ADKWEB, 2020).

Sahne Sanatları Bölümü'ne bağlı Bale Sanat Dalı öğrencileri, haftada 6 (altı) saat Klasik Bale (4 (dört) saati piyano eşlikli), 1 (bir) saat Sahne ve 1 (bir) saat Solfej-Dikte-Teori eğitimi alırlar. 1 ders süresi (40) kırk dakikadır. Öğrenciler, eğitim aldıkları alan derslerinden birinci dönem sonunda jüri önünde dönem sonu sınavına alınırlar.

Sınav tarihleri birinci yarıyılın son dört haftasında bölümle ilgili Ana Sanat Dalı ve bölüm başkanının önerisi üzerine Müdürlükçe kararlaştırılır. Dersi veren

öğretim elemanı, dönem içinde yapacağı ölçülendirmeler sonucunda her öğrenci için bir kanaat notu verir. Birinci dönem notu, kanaat notu ile yarıyıl sonu jürili sınav notunun aritmetik ortalamasının sonucudur. İkinci yarıyıl notu ise öğretim elemanının vereceği kanaat notundan oluşur. Öğrenciler eğitim öğretim dönemi ders yılı son bulmadan alan derslerinin her birinden, dersin içeriği ve özelliğine göre yapılacak jürili genel sınava alınırlar. Fakat öğrencinin bu sınavlara girebilmesi için; devam şartını yerine getirmiş olması, Birinci ve ikinci dönem notunun aritmetik ortalamasının en az 70 (yetmiş) puan veya birinci yarıyıl notuna bakılmaksızın ikinci yarıyıl kanaat puanının en az 70 (yetmiş) puan olması gerekir. Bu koşulları yerine getiremeyen öğrenciler, o ders yılı için genel sınav haklarını kaybeder ve alan derslerinden başarısız olmuş sayılırlar. Bu durumdaki öğrenciler, başarısız oldukları varsayılan bu derslerden bütünleme sınavına girerler. Gerekli koşulları yerine getiren öğrenciler yılsonunda yapılacak jürili genel sınavlara alınırlar. Tüm bu sınavlarda başarı puanı 100 (yüz) üzerinden 70 (yetmiş) puandır. Öğrencinin bu sınavlardan almış olduğu puan, o ders için sınıf geçme puanı olarak sayılır. Baraj puanı olan 70 (yetmiş) puanın altında alan öğrenciler başarısız oldukları dersten bütünleme sınavına girerler (AÜ- ADKWEB, 2020).

Bütünleme sınavları, yılsonunda yapılan genel sınavların bitmesinin ardından sonra, 30 (otuz) iş günü içerisinde Müdürlük tarafından kararlaştırılan tarihte yapılır. Bu sınavlarda öğrencilerin başarılı sayılabilmesi için, alan derslerinden en az 70 (yetmiş) baraj puanı alması gerekir. Öğrencinin bu sınavlarda almış olduğu puanı o dersin yılsonu puanı yerine geçmektedir. Bütünleme sınavlarına mazeretsiz olarak girmeyen ve girdiği halde başarılı olamayan öğrenciler bir üst sınıfa devam edemezler. Alan derslerinin yılsonu veya bütünleme sınavlarına mazeretleri nedeniyle katılamayan ve mazeretleri kabul gören öğrenciler, Konservatuvar Müdürlüğü'nce kararlaştırılan bir saat ve tarihte mazeret sınavlarına alınırlar. Bu sürenin dışında bir mazeret sınavı yapılmaz. Mazeret sınavına girmeyen öğrenciler sınav haklarını kaybederek başarısız sayılırlar. Öğrencilere yarıyıl ve eğitim-öğretim yılı sonunda alan derslerindeki başarısını belirten karne verilir (AÜ- ADKWEB, 2020).

2.5. İlgili Araştırmalar

Alan yazın tarandığında klasik bale ile ilgili yapılan çalışmalar incelendiğinde, daha çok bale tekniği, eser analizi ya da bale- beden- sağlık ilişkisi ile ilgili araştırmaların varlığı dikkat çekerken, yarı zamanlı bale eğitiminde alınan eğitimi, veli gözüyle kapsayan bir çalışmaya rastlanmamıştır. Benzer çalışma grubundan olan araştırmalardan; Ulusoy (2000) “Sanatsal Meslek Tercihinde Aile Atmosferinin Etkisi: Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuvarı Bale Öğrencileri Örneği” adlı araştırmasında; araştırmanın çalışma grubunu bale öğrencileri oluşturmuştur. “Bale öğrencilerinin aile içi atmosferleri incelenmiş, ailelerin meslek, gelir, yerleşim yeri, çocuk bakım, eşler arası otorite ve görev paylaşımları araştırılarak, öğrencilerin mesleği seçmelerinde bu kriterlerin ve aile atmosferinin etkisi olup olmadığını irdelemeyi amaçlamıştır. Ortaya çıkan sonuçlarında; bale öğrencilerinin kentli aile çocuklarından oluştuğu, aile eğitim düzeylerinin yüksek olduğu, çalışan ve meslek sahibi ebeveynler olduğu, gelir düzeyi olarak orta halli aile bireylerinden oluştuğu ve aile içi atmosferde şiddetten uzak, eşitlikçi bir yaklaşım uygulandığı” ortaya çıkartılmıştır.

Ölçmen (2000) “Bale Eğitiminde Pedagojik Formasyon adlı çalışmasında ise bale eğitiminde öğretmenin oynadığı rol, öğrencisini nasıl etkilediği ve ileriki yıllarda onun formasyonundaki etkileri incelenmiştir. Bale öğretmenlerinin, diğer okullarda eğitim veren öğretmenlerden, kendisinin de sanatçı olmasından kaynaklı olarak pedagojik ve duygusal yönden öğrencilerine daha farklı şekilde yaklaştığını gözlemlemiş olduğunu aktarmış ve bale öğretmenlerinin, öğrencilerin estetik ve duygusal yönden de öğrencilerini geliştirdiği” konusunda bulgular ortaya koymuştur.

Bu araştırmalar, bu çalışmaya tümüyle benzer olmasa da araştırmanın çalışma grubu ve konusu üzerinden benzerlik göstermektedir. Ulusoy (2000); Bale mesleğini seçmiş öğrencilerin aile yapısı ve aile içi atmosferleri incelenirken, bu araştırmada bale mesleğini henüz seçmemiş, yarı zamanlı olarak eğitim alan öğrencilerin ailelerinin, çocuklarının mesleki görüşlerine ve aldıkları eğitimden beklentilerine ilişkin bulguları ortaya çıkartması hedeflenmiştir.

BÖLÜM III YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeline ve desenine, çalışma grubuna, veri toplama araçlarına ve verilerin toplanmasında uygulanan etik süreç ile verilerin analizi ve yorumlanmasına ait bilgilere yer verilmiştir.

3.1. Araştırmanın Modeli

Konservatuvar yarı zamanlı ortaokul 8.sınıf bale öğrenci velilerinin bale eğitimine ve bale kariyeri yapmak isteyen çocuklarına ilişkin görüşlerini ortaya çıkarmaya yönelik hazırlanan bu çalışmada, nitel araştırma yöntemlerinden, durum çalışması yöntemi ile bütüncül tek durum deseninde gerçekleştirilmiştir.

Nitel araştırmanın amacı, insan hayatının nasıl anlamlandırıldığı ile alakalı bir algı geliştirmek, kodlama aşamasındaki sürecin ana kaynağını göstererek ve insanların edindikleri deneyimleri nasıl aktardıklarını tarif etmektir (Merriam, 2013).

Yıldırım ve Şimşek (2018) 'e göre, nitel araştırmalar “gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik bir sürecin izlendiği araştırma” olarak tabir edilebilir. Bu bağlamda nitel araştırmalar, araştırmanın üretildiği sosyal bağlama duyarlılığı sağlamaktadır.

“Nitel yöntemlerden en sık kullanılanı görüşmedir. Görüşme, insanların perspektiflerini, tecrübelerini, duygularını ve algılarını ortaya koymada kullanılan, oldukça güçlü bir yöntemdir” (Bogdan & Biklen, 1992).

Görüşmede yararlanılan ana yöntem sözlü iletişimdir. Tıpkı günlük yaşamda olduğu gibi konuşarak bilgi edinmeye çalışırız. Görüşme ilk anda kolay bir bilgi edinme metodu gibi görülebilir; ama hakikat hiç de öyle değildir. Görüşme yöntemini uygulayan nitel araştırmacılar genellikle bu yöntemin özellikleri, görüşme formlarının hazırlanması, test edilmesi, görüşmenin planlanması ve gerçekleştirilmesi gibi pek çok konuda yoğun bir eğitimden geçerler (Yıldırım, 1999).

Stewart ve Cash (1985) görüşmeyi, “önceden belirlenmiş ve ciddi bir amaç için yapılan soru sorma ve yanıtlama tarzına dayalı karşılıklı ve etkileşimli bir iletişim süreci” olarak tarif etmiştir.

Patton'a göre görüşmenin hedefi, bir bireyin iç dünyasına dahil olmak ve onun bakış açısını idrak edebilmektedir (Patton, 1987).

Konservatuvar Yarı Zamanlı Ortaokul 8.Sınıf Bale Öğrenci Velilerinin Bale Eğitimine ve Bale Kariyeri Yapmak İsteyen Çocuklarına İlişkin Görüşleri için öğrenci velileri ile görüşmelerin yapılması gerekmektedir. Bu bağlamda araştırma kapsamındaki 6 yarı zamanlı öğrencisinin velisi ile çalışarak derinlemesine bilgi edinilmesi hedeflenmiştir. Velilerin bu konuya ilişkin düşüncelerinin derinlemesine incelenmesi amacıyla nitel araştırma yöntemlerinden, durum çalışması yönteminden, bütüncül tek durum deseni yönteminin kullanılmasına karar verilmiştir. Aynı zamanda çalışmada içerik analizi yapılarak, sonuçlar betimsel bir anlatım ile sunulacak ve doğrudan anlatımlara yer verilerek, ortaya çıkan temalar ve örüntüler çerçevesinde elde edilen bulgular araştırma hedefleri doğrultusunda sınıflandırılarak konuya ilişkin sonuçlar elde edilecektir.

Durum çalışması yöntemi, bir durum çalışması araştırması yapmada gereksinim duyulan işlemlerin tam bir kümesini kapsar. Bu işlemler; bir durum çalışması desenini oluşturmayı, çalışmanın verilerini toplamayı, verileri analiz etmeyi, sonuçları sunmayı ve raporlaştırmayı içerir (Yin, 2017).

Bütüncül tek durum desenlerinde, adından da anlaşılacağı gibi, tek bir analiz birimi (bir birey, bir kurum, bir program, bir okul vb.) vardır. Bütüncül tek durum deseninin kullanım sahalarından biri de daha önce kimsenin çalışmadığı veya ulaşmadığı durumlardır. Böyle durumların çalışılması da sonraki araştırmacılar için daha önce bilinmeyen bir konunun gün yüzüne çıkması ve daha sonra yapılacak araştırmalara zemin hazırlaması ya da yol göstermesi bakımından önem teşkil eder (Yıldırım & Şimşek, 2018).

3.2. Araştırmanın Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma evrenini, Antalya ili Akdeniz Üniversitesi Antalya Devlet Konservatuvarı Bale Ana Sanat Dalı'nda Yarı Zamanlı 8. Sınıf olarak eğitim gören öğrenci velileri oluşturmuştur. 9. Sınıftan itibaren tam zamanlı eğitim görmeye başlayacak olan 8. Sınıf öğrencileri, tam zamanlı eğitim görebilmek için kritik bir karar noktasına gelmekte olup, konservatuvara devam etme ya da bırakma tercihlerini tam bu noktada gösterdikleri için amaçlı örneklem ölçüt örnekleme tekniği ile 8. Sınıf bale

eğitimine devam eden ğrenci velileri araştırmanın çalışma grubuna dahil edilmiştir. Araştırmanın alışma grubu gönüllük esasına göre seçilmiştir. 2020-2021 eğitim-ğretim döneminde Antalya ili Akdeniz Üniversitesi Antalya Devlet Konservatuarı'nda yarı zamanlı olarak eğitim alan 8. Sınıf bale ğrencilerinin, 6 velisi oluşturmuştur. Katılımcıların görüşme sorularını samimiyetle cevaplandırmaları için adları belirtilmeyip kodlanarak araştırmacı tarafından gizli tutulmuştur.

Tablo 3.2: *Katılımcı Demografik Tablosu*

	YAŞ	CİNSİYET	EĞİTİM	MESLEK
A	50	KADIN	LİSANS	TURİZMCİ
B	45	KADIN	LİSANS	SAĞLIK PERSONELİ
C	41	KADIN	LİSANS	ÖĞRETMEN
D	45	KADIN	LİSANS	DÜKKAN SAHİBİ
E	43	KADIN	LİSANS	ÖĞRETMEN
F	49	KADIN	LİSE	TURİZMCİ

3.3. Veri Toplama Araçları

Verilerin toplanması sürecinde nitel araştırma etiğine uygun davranılmıştır. Velilerden gerekli izinler alındıktan sonra görüşmeler planlanacaktır. Ayrıca ğrencilerin konservatuar bale ders notu kayıtları ve ders programları doküman analizine tabi tutulacaktır.

Nitel araştırmada doğrudan gözlem ve görüşmenin olanaklı olmadığı durumlarda veya araştırmanın geçerliğini arttırmak amacıyla, görüşme ve gözlem yöntemlerine ek olarak, çalışılan araştırma problemiyle ilgili yazılı ve görsel materyal ve malzemeler de araştırmaya eklenebilir (Yıldırım & Simşek, 2018).

Katılımcılara görüşmeye başlamadan önce araştırmanın hedefi hakkında bilgilendirilme yapılmıştır. Araştırmaya katılmalarının gönüllülük esasına dayalı olduğu aktarılmıştır. Araştırma içinde hiçbir şekilde adlarının geçmeyeceği ve kendilerine takma bir kod atanacağını söylenmiştir. Bu şekilde araştırmanın gizliliği ve güvenliği konusunda katılımcı velilere güven verilmesi hedeflenmiştir. Katılımcı velilerin görüşmenin kaydedilmesi konusunda rızalarının olması ve araştırmaya kendi istekleri doğrultusunda gönüllü olarak katılacaklarını ifade etmelerinin ardından onlara araştırmaya katılım için gerekli izin formu okunup, sözlü beyanlarının ardından imzalamaları istenmiştir. Görüşmelerden elde edilecek bulguların kolay anlaşılır olabilmesi için, görüşme soruları açık uçlu sorulardan oluşturulmuş ve yönlendirme olmamasına dikkat edilmiştir.

1. Veliler İçin Görüşme Formu (EK-1)
2. Görüşme Soruları (EK-2)
3. Katılımcı İzin Formu (EK-3)

3.4. Geçerlik ve Güvenirlik

Nitel araştırmada “geçerlik” bilimsel bulguların doğruluğu, “güvenirlik” ise bilimsel bulguların tekrarlanabilirliği ile ilgilidir. Bu doğrultuda araştırmanın geçerliği ve güvenilirliği artırmak için aşağıdaki uygulamalar gerçekleştirilecektir:

a) Araştırmanın iç geçerliğini (inandırıcılığını) artırmak için görüşme formu geliştirilirken ilgili alanyazın incelemesi sonucunda konu ile ilgili kavramsal bir çerçeve oluşturulmuştur. İçerik analizinde temalar ve temaları oluşturan alt temaların kendi aralarındaki ilişkisi ile her bir temanın diğerleriyle ilişkisi kontrol edilerek bütünlük sağlanmıştır. Buna ilaveten veri toplamadan hemen sonra, ulaşılan sonuçlar ve yorumlar veri kaynakları ile teyit edilerek katılımcı teyidi sağlanmıştır. Diğer taraftan görüşme öncesinde velilere, görüşmede kaydedilen bilgilerin sadece bilimsel amaçlı kullanılacağı ve gizliliği konusunda anlaşma imzalanması, karşılıklı güvenin sağlanmasında önemli bir etken olmuştur. Böylece görüşme sürecinde toplanan verilerin gerçek durumu yansıtması sağlanmıştır (Cohen & Morrison, 2018).

b) Araştırmanın dış geçerliğini (aktarılabiliğini) artırmak için araştırma süreci ve bu süreçte yapılanlar ayrıntılı bir şekilde açıklanmaya çalışılmıştır. Bu bağlamda, araştırmanın modeli, çalışma grubu, veri toplama aracı, veri toplama süreci, verilerin çözümlenmesi ve analitik genelleme yöntemiyle alanyazında yapılmış konu ile ilgili araştırmalarla yapılan karşılaştırmalarla kurama genelleme yaparak yorumlanması ayrıntılı bir biçimde tanımlanmıştır. Ayrıca olay ve olguları hem de bunların değişkenlik gösteren özelliklerini ortaya koyma amacıyla amaçlı örneklem yöntemiyle gönüllük esasına dayalı olarak katılımcılarla görüşmeler yapılmıştır (Cohen & Morrison, 2018).

c) Araştırmanın iç güvenilirliğini (tutarlılığını) artırmak için bulguların tamamı yorum yapılmadan doğrudan verilmiştir. Ayrıca görüşmede elde edilen veriler üzerinde araştırmacı ve nitel araştırma konusunda deneyimli bir öğretim üyesi ayrı ayrı kodlamalar yapmış ve kodlamalar karşılaştırılarak tutarlılık oranı hesaplanmıştır (Cohen & Morrison, 2018).

3.5. Verilerin Analizi

Çalışmada ortaya çıkan verilere içerik analizi yapılmış, sonuçlar ise betimsel bir anlatım ile sunulmuştur. Dolaysız olarak anlatımlara yer verilmiş, ortaya çıkan temalar ve örüntüler çerçevesinde elde edilen bulgular araştırma amaçları doğrultusunda sınıflandırılarak nitel açıklanması ve yorumlanması yolunda ilerlenmiştir. İçerik analizinde betimsel analizde gözden kaçabilen kavram ve temalar ortaya çıkar. İçerik analizinin özünde işlenen prosedür, birbirini andıran bilgileri belli kavramlar ve temalar kapsamında bir araya getirmek ve bunları okuyucunun anlayabileceği şekilde düzenleyip, yorumlayarak okuyucuya sunabilmektir (Yıldırım & Şimşek 2018).

Betimsel analiz yaklaşımına göre, elde edilen bulgular, daha önceden belirlenen temalara göre özetlenir ve yorumlanır. Bulgular araştırma sorularının ortaya koyduğu temalara göre düzenlenebileceği gibi, görüşme ve gözlem süreçlerinde kullanılan sorular ya da boyutlar dikkate alınarak da aktarılabılır. Betimsel analizde, görüşme yapılan ya da gözlemlenen bireylerin görüşlerini çarpıcı bir şekilde ortaya çıkartmak amacıyla olduğu gibi, doğrudan alıntılara sık sık yer verilir. Bu tür analizde hedeflenen amaç, ortaya çıkartılan bulguları düzenlenmiş ve yorumlanmış bir şekilde

okuyucuyla paylaşmaktır. Bu amaçla elde edilen bulgular, önce sistematik ve açık bir biçimde betimlenir. Daha sonra yapılan bu betimlemeler açıklanır ve yorumlanır, neden-sonuç ilişkileri araştırılır ve birtakım sonuçlara ulaşılır (Yıldırım & Şimşek, 2018, s. 239).

İçerik analizinde başlıca hedef, toplanan verileri açıklayabilecek görüşlere ve ilişkilere ulaşmaktır. Betimsel analizde özetlenen ve yorumlanan veriler, içerik analizinde daha derin bir işleme tabi tutulur ve betimsel bir yaklaşımla fark edilemeyen kavram ve temalar bu analizin ardından keşfedilebilir. Bu hedefle toplanan verilerin önce kavramsallaştırılması, daha sonra da ortaya çıkan kavramlara göre mantıklı bir şekilde düzenlenmesi ve buna göre bulguyu açıklayan temaların tespit edilmesi gerekmektedir (Yıldırım & Şimşek, 2018, s. 242).

Bu hedef doğrultusunda öncelikli olarak veriler tüm parametreleriyle ortaya koyularak kodlanmıştır. Bu işlemin sonunda elde edilen kodlardan birbirine benzeyen ya da birbiri ile ilişkili olanlar birlikte gruplandırılarak temalar halinde kategorize edilmiştir.

Katılımcılara önceden hazırlanan yarı yapılandırılmış açık uçlu görüşme soruları bireysel görüşme formlarına dönüştürülerek uygulanmıştır. Sorular (EK-2) de verilmiştir. Görüşmede ortaya çıkacak bilgilerin daha doğru analiz edilip, işlenebilmesi ve zaman kazanmak için ses kayıt cihazı kullanılmıştır. Kayıt cihazının kullanılması için her bir katılımcıdan izin alınmıştır. Görüşmelerin tümü araştırmacı tarafından yönetilmiştir. Görüşme sırasında katılımcı velilere herhangi bir vakit kısıtlaması yapılmamış olup, görüşmenin tahmin edilen süresi görüşmenin başında katılımcılara aktarılmıştır. Sorulan sorulara katılımcıların sakin, doğru ve gerçek yanıtlar vermesini sağlamak amacı ile görüşülen velilere, aktardıkları bilgilerin gizli tutulacağı, isimlerinin açıklanmayacağı, cevapların yüksek lisans tezi için (araştırma hedefli) kullanılacağı ve üçüncü kişilerle paylaşılmayacağı aktarılmıştır. Bu nedenle görüşme esnek bir formda ilerlemiş, araştırmacı ile katılımcı veliler arasında bir güven ortamı sağlanmıştır. Ses kayıt cihazında tutulan bu kayıtlar daha sonra transkriptleri yapılarak metne çevrilmiştir.

Görüşme kayıtları ve döküman incelemesinin ardından elde edilen veriler ilk olarak kodlanmış (kavramlaştırılmış) ve bu kodlar arasındaki ilişkiler (temalar) belirlenmiştir. Temalar sonucunda elde edilen bulgular yorumlanmıştır.

Araştırmaya katılan ğrenci velilerinin isimlerinin gizli tutulmasını istemelerinden dolayı araştırmada gerçek adlarının yerine kod harfler kullanılmıştır. Araştırma içerisinde kullanılmak üzere verilen bu kodlamalar aşağıda belirtilmiştir:

Araştırmaya katılan 1. Öğrenci velisi **A**

Araştırmaya katılan 2. Öğrenci velisi **B**

Araştırmaya katılan 3. Öğrenci velisi **C**

Araştırmaya katılan 4. Öğrenci velisi **D**

Araştırmaya katılan 5. Öğrenci velisi **E**

Araştırmaya katılan 6. Öğrenci velisi **F**

BÖLÜM IV BULGULAR

Bu bölümde yer alan veriler katılımcılarla yapılan bireysel görüşmelerden ve doküman incelemesi sonucu elde edilen verilerdir.

4.1. 1. Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın bu bölümünde Akdeniz Üniversitesi Antalya Devlet Konservatuvarı yarı zamanlı ortaokul 8. sınıf bale öğrenci velilerinin ailelerinde bale ile uğraşan bir birey olmasına ilişkin görüşlerinden elde edilen bulgulara yer verilmiştir. Bu bulgular ‘mutluluk duyuyorum’, ‘destekliyorum’, ‘gurur duyuyorum’ şeklinde temalandırılmıştır. Aşağıdaki tabloda bu temalara ilişkin bulgulara yer verilmiştir.

Tablo 4.1: *Katılımcıların Ailelerinde Bale İle Uğraşan Bir Birey Olmasına İlişkin Görüşleri İle İlgili Temaların Dağılımı*

Alt Temalar	A	B	C	D	E	F
1. Mutluluk Duyma	√	√		√		
2. Destekleme			√			√
3. Gurur Duyma					√	

Araştırmaya katılan öğrenci velilerinin ailelerinde bale ile uğraşan bir birey olmasıyla ilgili görüşlerine ilişkin çetele tablosuna göre Mutluluk duyuyorum ifadesi 3 kişi ile ilk sırada olduğu görülmektedir. Destekliyorum ifadeleri 2’şer kişi ile ikinci sırada yer alırken, Gurur duyuyorum ifadesi de 1’er kişi ile son sırada yer almaktadır.

Araştırmaya katılan öğrenci velilerinin ailelerinde bale ile uğraşan bir birey olmasına ilişkin görüşlerine aşağıda yer verilmiştir:

“...Yani mutluluk duyuyorum çünkü Türkiye’de baleye çok fazla ilgi yok ama benim çocuğumun küçük yaşlardan itibaren buna ilgi duyması beni çok mutlu etti. Bende bu yönde onu destekledim...” (A 1, 1).

“...Ailemizde bale ile uğraşan bir birey olması bizi mutlu ediyor en başta. Bale çok güzel bir sanat ve benim kızım çok küçük yaşlarda kendisi isteyerek başladı. Çok emek verdik. Severek yaptığı bir şey. Ama Ülkemizde ne yazık ki yeterli değer verilmiyor baleye...” (B 1, 1).

“...Aslında ben küçükken bale yapmayı çok istemişim maddi imkansızlıklar yüzünden annem beni gönderememiş baleye. O yüzden hani biz kızımızın bale yapmasını çok hani o yüzden ben çok istedim destekledim hala da desteklemeye devam ediyorum. Yani inşallah devam eder ama dediğim gibi bu kendi kararı şu an da tam böyle bir şey aşamasındayız sınır aşamasındayız. Hani edede bilir etmeyede bilir...” (C 1, 2).

“...Bale yapmak çok güzel bir sanat o yüzden biz mutluyuz. Bale yani bale gerçekten çok güzel bir sanat olduğu içinde devam etmesini destekliyoruz o şekilde...” (D 1, 1).

“...Öncelikle bizim ailemizde normalde bu tarz konularla ilgilenen kimse yok. Ben çocukluğumdan beri hep buna böyle çok merakım vardı gerek klasik müzik gerekse bunlara karşı bu yüzden de kızımın daha anaokulundan itibaren bilgilenmesini sağlamaya çalıştım aşağı yukarı 8 yıldır da baleye gidiyor ve bu beni çok mutlu ediyor. Sahne sanatları önemli bir alan bence. Ve açıkçası da bu konu bizim ülkemizde fazlaca önemsenmeyen konular içerisinde sanat önemli bir şey diye düşünüyorum. Ve kızımın da böyle bir şeyle ilgilenmesi açıkçası benim için çok gurur verici bir şey. Böyle düşünüyorum yani...” (E 1, 3).

“...Valla yani nasıl söyleyeyim ailemizden hani geçmişten bugüne gelene kadar hiç ailemizde baleyle ilgilenen hani birisi yoktu ama ben mesela kızımı işte baleye yönlendirmek için hani herhangi bir şey yapmadım. O beş yaşındayken ben işte hani onun neye yeteneği var acaba neyi sevecek diye bu tarz bir aktivitelere yönlendirmiştim ama en fazla baleyi sevdi 5 yaşındayken. Sevdiği için sürekli gitmek

istediği için ben de hani ona yönlendirdim yani bu kendi isteğinin dışında kendi isteğiyle olan bir şey yani. Herhangi bir baskı bir şey olmadı çocukta yani tamamen kendi isteğiyle istediği için. Hatta bir sene biz ara verdik yani gitmemesi için. Babası da hani istemedi yani gitmesini ama o 1 sene boyunca bizim başımızın etini yedi işte ağladı hayır ben gideceğim siz beni göndermeseniz de ben kendim gideceğim ki o zaman daha çok küçüktü. E çok isteyince biz de yönlendirdik yani. Kesinlikle destekliyoruz...” (F 1, 2).

Araştırmaya katılan öğrenci velilerinin ailelerinde bale ile uğraşan bir birey olmasına ilişkin görüşleri incelendiğinde çoğunluğunun bale sanatına sıcak baktığı ve ailelerinde bale ile uğraşan bir birey olmasından mutluluk duyduğu ve desteklediği görülmektedir.

4.2. 2. Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın bu bölümünde Akdeniz Üniversitesi Antalya Devlet Konservatuarı yarı zamanlı ortaokul 8. sınıf bale öğrenci velilerinin konservatuarda alınan yarı zamanlı bale eğitimine ilişkin görüşleri ve beklentilerinden elde edilen bulgulara yer verilmiştir. Bu bulgular ‘tam zamanlı olmalı’, ‘yeterli değil’, ‘yorucu’ şeklinde temalandırılmıştır. Aşağıdaki tabloda bu temalara ilişkin bulgulara yer verilmiştir.

Tablo 4.2: *Katılımcuların Konservatuarda Alınan Yarı Zamanlı Bale Eğitimine İlişkin Görüşleri Ve Beklentileri İle İlgili Temaların Dağılımı*

Alt Temalar	A	B	C	D	E	F
1. Tam Zamanlı Olma	√			√	√	√
2. Yeterli Olmama	√	√				
3. Yorucu			√		√	
4. İkiye Bölünme					√	√

Araştırmaya katılan öğrenci velilerinin konservatuvarda alınan yarı zamanlı bale eğitimine ilişkin görüşleri ve beklentileri çetele tablosuna göre Tam zamanlı olmalı ifadesi 4 kişi ile ilk sırada olduğu görülmektedir. Yorucu, Yeterli Değil ve İkiye Bölünüyorlar ifadeleri ise 2'şer kişi ile eşit şekilde son sırada yer almaktadır.

Araştırmaya katılan öğrenci velilerinin konservatuvarda alınan yarı zamanlı bale eğitimine ilişkin görüşleri ve beklentileriyle ilgili görüşlerine aşağıda yer verilmiştir:

“...Yani açıkçası yarı zamanlı baleden çok fazla randıman alınabildiğini düşünmüyorum. Çünkü balenin yani bale kariyerini düşünen bir çocukta balenin tüm gününe dağılmış olması gerektiğini düşünüyorum. Fakat yarı zamanlıda maalesef bu mümkün olmuyor. Yani tam zamanlı olmasını tercih ederdim...” (A 2, 1,2).

“...Yarı zamanlı bale aslında sadece çocukların baleden kopmaması için verilen bir eğitim şu an da. Yani balenin yarı zamanlı olması yeterli değil eğitim için, bale eğitimi için. Sadece baleden kopmamalarını sağlıyor...” (B 2, 2).

“...Yarı zamanlı şöyle bir beklentim aslında beklenti demeyelim de sadece okulla birlikte olması biraz bizim için zor oldu. Bir de yol problemi o biraz bize çok büyük sıkıntı yarattı hani gidiş geliş okuldan çıkıyordu ondan sonra hemen çok da dinlenmeden hemen baleye geliyordu. Akşam bazen geç saatlere kalıyorlardı. Sonra sabah tekrar çok erken kalkıp okula gidiyordu. O yüzden hani o konularda biraz sıkıntımız oldu. Ne bileyim belki saatler daha böyle bir erken saatte olabilirdi. Ama işte çocukların da okul saatine göre hareket edilmek zorundaydı yani onun dışında öyle memnundum yani sizden de öyle, okuldan da öyle bir problem yoktu yani...” (C 2, 3).

“...Tam zamanlı olsa daha güzel olurdu. Daha verimli olabilirdi. Tam zamanlı olmasında fayda var...” (D 2, 1).

“...Şimdi yarı zamanlı olması hem hocalarımız hem de çocuklarımız için çok yorucu. Ama aynı zamanda bu kısa zamanda çok güzel şeyler başarıyorlar. Ama bence yarı zamanlılıktan ziyade tam öğretim olması daha mantıklı geliyor şahsen. Hem

çocukların bu konu içerisinde öğretmenleri ile birebir yaşamaları, o havayı teneffüs etmeleri hem derslerini bu şekilde yönetmeleri bence çok daha mantıklı açıkçası. Hani Yarı zamanlılık belki ilk okul bölümü için yavaş yavaş belki çocukları alıştırmak olabilir ama orta okul ve sonrası için şahsi fikrim yarı zamanlılık değil tam zamanlı olması yönünde olmalı. Bu çocukların ikiye bölünmesine sebep oluyor hem okulda ayrı işte normalde de bir orta okula gidiyorlar sonra gelip tekrar yarı zamanlı olarak belli bir saatte enerjilerini oraya vermek durumunda kalıyorlar ve ikiye bölünüyorlar gibi geliyor bana. Bence tam zamanlı olarak bu işle ilgilenmek isteyen çocukların tamamen kendilerini oranın havasını teneffüs etmeleri çok daha mantıklı diye düşünüyorum şahsen...” (E 2, 1,3,4).

“...Yani şimdi tabii isteyen çocukların tam zamanlı gitmeleri onlar açısından daha faydalı olacağını düşünüyorum yani hani çünkü çocukların kafaları karışıyor. Benim kendi düşünceme göre hem normal okula gidip hem baleye gidip iki arada bir derecede kalıyor çocuklar tabii ki tam zamanlı olması onlar açısından çok daha iyi olacaktır diye düşünüyorum yani...” (F 2, 1,4).

Araştırmaya katılan öğrenci velilerinin konservatuvarda alınan yarı zamanlı bale eğitimine ilişkin görüşleri ve beklentileri incelendiğinde çoğunluğunun yarı zamanlı bale eğitiminden tam zamanlı bale eğitimine geçilmesi gerektiğini çünkü eğitimin tüm günlerini kapsamasının oluşan ikiye bölünmenin önüne geçebileceğini, çocukların bu şekilde iki okul arasında yorulduğunu ve eğitimin yeterli gelmediğini aktardıkları görülmüştür.

4.3. 3. Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın bu bölümünde Akdeniz Üniversitesi Antalya Devlet Konservatuarı yarı zamanlı ortaokul 8. sınıf bale öğrenci velilerinin çocuklarının bale ile ilgili bir konservatuvarda okumasını tercih etmeye yönelik görüşlerinden elde edilen bulgulara yer verilmiştir. Bu bulgular ‘balerin olmak istediği için’, ‘gelişim’, ‘disiplin’, ‘eğitim’, ‘profesyonellik’ şeklinde temalandırılmıştır. Aşağıdaki tabloda bu temalara ilişkin bulgulara yer verilmiştir.

Tablo 4.3: Katılımcıların Çocuklarının Bale İle İlgili Bir Konservatuvarda Okumasını Tercih Etmeye Yönelik Görüşlerine İlişkin Temaların Dağılımı

Alt Temalar	A	B	C	D	E	F
1. Balerin Olma	√			√		
2. Gelişim		√				
3. Disiplin			√			
4. Eğitim					√	
5. Profesyonellik						√

Araştırmaya katılan öğrenci velilerinin çocuklarının bale ile ilgili bir konservatuvarda okumasını tercih etmeye yönelik görüşlerine ilişkin çetele tablosuna göre Balerin Olmak İstedığı İçin ifadesi 2 kişi ile ilk sırada olduğu görülmektedir. Gelişim, Disiplin, Eğitim, Profesyonellik ifadeleri ise 1'er kişi ile eşitlik göstermektedir.

Araştırmaya katılan öğrenci velilerinin çocuklarının bale ile ilgili bir konservatuvarda okumasını tercih etmeye yönelik görüşlerine aşağıda yer verilmiştir:

"...Çünkü kariyerini bu yönde ilerletmek istedi. Balerin olmak istedi dolayısıyla bende bu konuda eğitim veren bir yerde devam etmesini istedim..." (A 3, 1).

"...Geleceği olduğu için. Yani düz bir okulda nereye kadar gidebilir ki. Şimdi buradan lise eğitimine geçebilir liseden üniversite eğitimine geçebilir. Yurtdışında eğer bale eğitimine devam edebilecek olursa geçişi daha kolay olabilir. Yani olabilir değil olur. Şimdi ama bu sene mesela bazı girişimlerimiz olacaktı sizinle de daha önce konuşmuştuk o İtalya'daki bale yaz okulu gibi girişimlerimiz olacaktı ama işte pandemi engeli çıktı önümüze. Öngöremediğimiz şeyler çıkabiliyor. Dolayısıyla ne yazık ki çoğunluk gibi akademik eğitimle bale eğitimini yan yana götürmek zorunda kalıyoruz durum bu yani..." (B 3, 2).

“...Yani işin açıkçası hem daha disiplinli ne bilim daha böyle, nasıl deyim ya sonuçta bir konservatuvar. Akdeniz Üniversitesi'nin konservatuvarı anlatabiliyor muyum? Hani o nedenden dolayı biz çok istedik kızımızın gitmesini. Kazandığında da çok sevindik açıkçası. Çok mutlu olmuştuk yani...” (C 3, 3).

“...Çocuğum istediği için. Balerin olmak istediği için. Artı sevdiği için. Bu mesleği yapmak istediği için arkasında duruyoruz o yüzden. Çok zarif ve güzel bir meslek olduğu için...” (D 3, 1).

“...Çünkü dediğim gibi ben çocukluğundan beri onun hep bu konularda eğitim almasını hep istemiştim. Hem benim isteğimdi hem kendi isteği de bu şekildeydi. Dediğim gibi bu konularda maalesef bizim ülkemizde bir hayli sorun var diye düşünüyorum şahsen. Bu konuyla çok fazla ilgilenilmediğini bu tarz sanatsal konularla çok fazla ilgilenilmediğini düşünüyorum. Bu yüzden tam zamanlı olarak bu çocukların konservatuvar eğitimi almaları hem ruhen sanat olarak ruhen de orayı algılamaları, hem de hayata bir şeyler katabilmeleri kendilerini oraya vererek ifade edebilmeleri. Çünkü bale hem müzik, hem ritim, hem hareket hepsini birden kapsayan bir alan ve bu konuda tam eğitim almak ve çocukların buradan eğitim alarak yükselmesi hem bizim için hem toplum için çok daha önemli bir konu. Hani herkes öğretmen herkes doktor olmamalı. Bu sistem bu şekilde belki, bize böyle bir baskı yapıyor ama hayır bence birçok çocuğun içerisinde sanatla ilgili birçok şey var. Ben de öğretmenim çünkü bunu görebiliyoruz az çok ama eğitimde var biraz birtakım aksaklıklar ve engelliyor. Bu yüzden bence çocukların tam zamanlı eğitim olarak özellikle konservatuvarlarda eğitim almaları çok daha mantıklı...” (E 3, 4).

“...Yani konservatuvarda okuması daha profesyonel. Alt yapısını hani daha iyi oluşturacak ki bu çocuk bu mesleği tercih edecekse yani balerin olacaksa yani bu işi doğru düzgün öğrenip ilerideki kuşaklara hani doğru biçimde aktarması tabi ki en güzeli yani. Konservatuvarı bu yüzden tercih ediyoruz yani...” (F 3, 5).

Araştırmaya katılan öğrenci velilerinin çocuklarının bale ile ilgili bir konservatuvarda okumasını tercih etmeye yönelik görüşleri incelendiğinde,

çocuklarının balerin olmayı istedikleri için ailelerin konservatuvarı tercih ettiklerini aynı zamanda konservatuvar eğitimini disiplin, profesyonel eğitim ve gelişim için tercih ettikleri görülmüştür.

4.4. 4. Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın bu bölümünde Akdeniz Üniversitesi Antalya Devlet Konservatuvarı yarı zamanlı ortaokul 8. sınıf bale öğrenci velilerinin çocuklarının bu sanatı gelecekte meslek olarak seçmeyi düşündüklerinde, balerin olmayı istediklerinde tepkileri ne yönde olacağına ilişkin görüşlerinden elde edilen bulgulara yer verilmiştir. Bu bulgular “olumlu” şeklinde temalandırılmıştır. Aşağıdaki tabloda bu temalara ilişkin bulgulara yer verilmiştir.

Tablo 4.4: *Katılımcıların Çocuklarının Bu Sanatı Gelecekte Meslek Olarak Seçmeye İlişkin Görüşleriyle İlgili Temaların Dağılımı*

Alt Temalar	A	B	C	D	E	F
1. Olumlu	√	√	√	√	√	√

Araştırmaya katılan öğrenci velilerinin çocuklarının bu sanatı gelecekte meslek olarak seçmeyi düşündüklerinde, balerin olmayı istediklerinde tepkilerinin ne yönde olacağına ilişkin görüşleri çetele tablosuna göre katılımcıların tamamı bu soruya olumlu cevap vermiştir.

Araştırmaya katılan öğrenci velilerinin çocuklarının bu sanatı gelecekte meslek olarak seçmeyi düşündüklerinde, balerin olmayı istediklerinde tepkilerinin ne yönde olacağına ilişkin görüşlerine aşağıda yer verilmiştir:

“...Tamamı ile desteklerim ve destekliyorum da. Çünkü bir birey mutlu olduğu işi yapmalı mutsuz olduğu bir şey seçmemeli, kariyer seçmemeli dolayısıyla da tamamıyla destekçisiyim kızımın...” (A 4, 1).

“...Kesinlikle olumlu yönde olurdu. Dediğim gibi çok güzel bir sanat ve kızım özellikle severek de yapıyor ve çok zor şartlarda yapıyor emin olun. Sabahtan akşama

kadar okula gidiyor akşam bale derslerine giriyor bunun dışında çalışmaya, ödevlerini yapmaya çalışıyor. Yani kesinlikle isterim...” (B 4, 1).

“...Ben işin açıkçası kızımın kararlarına saygı duyarım yani duyuyorum da. Eğer 8. Sınıftan sonra hani eğer ileriye dönük lisede de aynı şekilde konservatuvara devam etmek isterse ben onu destekliyorum. Yani ne isterse. Sonuçta onun mesleği daha sonra benim istediğim bir mesleği ya da ben onun kafasına girmeye çalışırsam sonra anne senin yüzünden ya da ne bilim mutsuz olmasını istemiyorum yani, meslek konusunda destekliyorum yani...” (C 4, 1).

“...Tabi ki çok sevdiği için baleyi, bizde ona destek oluyoruz. Herhangi bir tepkimiz olmadı daha çok ona destek oluyoruz ve arkasında duruyoruz onun için. Elimizden gelen her şeyi de yapıyoruz zaten onun için de...” (D 4, 1).

“...Çok sevindim! Kesinlikle çok sevindim yani zaten de hep bu yönde ben açıkçası birazcık da ilk başlarda zorlayarak ama daha sonra onun da kendi isteğiyle hep böyle olmasını çok arzu ederdim. Çünkü bu tarz gösterilere gittiğim zaman mutlu oluyorum dans eden balerinleri ve baletleri gördüğüm zaman. O müziği, o koreografıyı, dansları müzikler ve acayip mutlu ediyor kızım da böyle bir şeyle geldiğinde ilk tepkim de zaten ben balerin olmak istiyorum demişti 6. Sınıftayken. Sonra ben doktorda olabilirim ama balerin olmayı daha çok istiyorum dediğinde, tabi ki ne istiyorsan her şey senin istediğin gibi olmalı, hele ki böyle az bir alan, dar bir alan dediğim gibi çok az öğrencimiz var ya da çok az velimiz var buna yönlendiren, çok mutlu olurum. Çok mutlu olurum yani. Bence çok büyük bir gurur kaynağı yani balerin olanların anne ve babalarını düşünüyorum acayip bir gurur kaynağı, başka bir şey...” (E 4, 1).

“...Yani ben çocuğumun her zaman görüşüne, isteklerine her zaman saygı duyuyorum. Eğer o bunu tercih ettiyse, kendisi bunu meslek olarak yapmak istediye, hayatına bu şekilde devam etmek istiyorsa, tabi ki her zaman onun yanında duracağım, ona destek olacağım...” (F 4, 1).

Araştırmaya katılan öğrenci velilerinin çocuklarının bu sanatı gelecekte meslek olarak seçmeyi düşündüklerinde, balerin olmayı istediklerinde tepkilerinin ne yönde olacağına ilişkin görüşleri incelendiğinde hepsinin tepkilerinin olumlu yönde olduğu, çocuklarını bu seçimlerinde destekleyeceklerini ve kararlarına saygı göstereceklerini aktardıkları görülmüştür.

4.5. 5. Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın bu bölümünde Akdeniz Üniversitesi Antalya Devlet Konservatuvarı yarı zamanlı ortaokul 8. sınıf bale öğrenci velilerinin çocuklarının aldığı bale eğitimini neye benzettiklerine dair görüşleriyle ilgili ortaya çıkan bulgulara yer verilmiştir. Bu bulgular ‘kuğu’, ‘yıldız’, ‘gökkuşuğu’, ‘kararsız’ şeklinde temalandırılmıştır. Aşağıdaki tabloda bu temalara ilişkin bulgulara yer verilmiştir.

Tablo 4.5: Katılımcıların Çocuklarının Aldığı Bale Eğitimini Neye Benzettiklerine Dair Temaların Dağılımı

Alt Temalar	A	B	C	D	E	F
1. Kuğu		√		√		√
2. Yıldız	√					
3. Gökkuşuğu					√	
4. Kararsız			√			

Araştırmaya katılan öğrenci velilerinin çocuklarının aldığı bale eğitimini neye benzettiklerine dair görüşleri çetele tablosuna göre Kuğu ifadesinin 3’er kişi ile ilk sırada olduğu görülmektedir. Yıldız, Gökkuşuğu, ifadeleri 1’er kişi ile ikinci sırada yer alırken, bir kişi ise Kararsız olduğunu belirterek soruyu cevaplayamamıştır.

Araştırmaya katılan öğrenci velilerinin çocuklarının aldığı bale eğitimini neye benzettiklerine dair görüşlerine aşağıda yer verilmiştir:

“...Yani bir yıldız benzetiyorum. Yani şu an da şey bir yıldız, böyle sönük bir yıldız fakat parlayacağını düşünüyorum...” (A 5, 2).

“...Kuğuya benzetirdim herhalde. Kuğu gölünden esinlenerek. Yani zarafeti, disiplini, her şeyiyle kuğuya benzetirdim herhalde...” (B 5, 1).

“...Çok zor bir soru. Şu an hiçbir şey gelmiyor aklıma. Yok, hayır...” (C 5, 4).

“...Bale herhangi bir sanat dalına benzemiyor. Bale çok farklı bir meslek. O yüzden de kuğu gibi süzülükleri için, güzel görünümü, çok güzel her şeyden önemlisi, o yüzden de çocukluğundan itibaren çocuğumun balerin olmasını istediğim için bu şekilde devam ediyorum ben. Kuğu gibi bir meslek...” (D 5, 1).

“...Gökkuşağı gibi geliyor açıkçası. Gökkuşağı gibi çünkü dediğim gibi balede her şey var. Ve onu şimdiye kadar aldığı eğitimle birlikte de her renge bölünüyor çünkü sıkı bir disiplininiz var bu onun daha sağlam hayata bakmasını sağlıyor. Aynı zamanda dans ettiği için vücudu çok esnek bu böyle mavi gibi bir renk geliyor bana açıkçası. Bunu yaparken tüm enerjisini vermesi onlarca rengin orada çıkmasına sebep oluyor hatta gökkuşağından bile daha fazla belki de. Rengarenk geliyor bana. Yani bence aldıkları eğitimde, balede bana böyle ifade ediyor. Böyle bir şey geliyor aklıma düşündüğüm zaman evet gökkuşağı gibi. Hem sıkı hem disiplinli ama aynı zamanda. Disiplin onlara aynı zamanda özgürlük veriyor. Çünkü onu öğrenerek adım adım öğrenerek bir şeyler ortaya çıkarıyorsunuz ve o çıkardığınız şey çok özel bir şey. Ben öyle düşünüyorum...” (E 5, 3).

“...Yani kuğuya benzetebilirim belki. Kuğu çok narin, böyle çok naif. Kuğuya benzetiyorum bilemiyorum yani, onun açıklamasını şu an da yapamadım ama hani bale denilince benim aklıma hemen kuğu geliyor mesela kızların o duruşları o zarafeti aynı bir kuğuya benziyor güzel yani...” (F 5, 1)

Araştırmaya katılan öğrenci velilerinin çocuklarının aldığı bale eğitimini neye benzettiklerine dair görüşleri incelendiğinde bale eğitimine ve bale sanatına karşı tutumlarının olumlu yönde olduğu, bale eğitimini ve bale sanatını zarif, disiplinli ve estetik yönden güzel bulduklarını belirttikleri görülmektedir.

4.6. Ek Görüşmeler

Öğrenci velileri ile yapılan görüşmelerin ardından, 2. Dönem eğitim - öğretim sürecinin başlangıcından itibaren 3 bale öğrencisinin bale derslerindeki uzun süren devamsızlığı dikkat çekmiş olup, ortaya çıkartılan bulgular ile tutarsızlığa rastlandığından 3 öğrenci velisi ile yeniden görüşme yapılma gerekliliği doğmuştur. Öğrenci velilerinin çocuklarının meslek seçimlerinde, bale sanatını desteklediklerini söylemelerine rağmen öğrencilerin bale derslerine girmemelerinin sebebini araştırmak üzere yeniden yapılan görüşmelerde ortaya çıkan bulgulara yer verilmiştir. Bu bulgular ‘devam etmek istemiyor’, ‘teknolojik yetersizlik’ şeklinde temalandırılmıştır. Aşağıdaki tabloda bu temalara ilişkin bulgulara yer verilmiştir.

Tablo 4.6: *Katılımcuların Çocuklarının Bale Derslerine Girmeme Sebeplerine Dair Temaların Dağılımı*

Alt Temalar	C	E	F
1. Devam Etmek İstemiyor	√	√	
2. Teknolojik Yetersizlik			√

Araştırmaya katılan öğrenci velilerinin çocuklarının bale derslerine girmeme sebeplerine dair görüşleri çetele tablosuna göre Devam etmek istemiyor ifadesinin 2’şer kişi ile ilk sırada olduğu görülmektedir. Teknolojik yetersizlik ifadesi 1’er kişi ile son sırada yer almıştır.

Araştırmaya katılan öğrenci velilerinin çocuklarının bale derslerine girmeme sebeplerine dair görüşlerine aşağıda yer verilmiştir:

“...Büyük bir ihtimal herhalde devam etmeyecek, istemiyor. Biz o kadar emek verdik ama yani bir anda şu son iki yıldır pandemiden mi neden bilmiyorum hocam devam etmek istemediğini söylüyor. Ama ben yine de sınavlara sokmaya çalışacağım hani elimden geldiği kadar yönlendirmeye çalışacağım ama büyük bir ihtimal istemiyor gibi bir şey. Yani tam karar aşamasında diyelim yani. Bakıcaz artık hayırlısı ne ise o olsun...” (C 6, 1).

“...Okul dersleri çok yoğundu ve baleden yorulunca derslerde de yorgun oluyor. Baleden de mezun olmayı istiyordu ama dersleri zor olduğu için baleye giremedi. Ders konusunda emin olunca da baleden uzaklaştı akademik alanda ilerlemek istediğini söylüyor. Başlarda bale konusunda ilerlemek istediğini de söylüyordu fakat ilk dönemden beri online olunca vücudu konusunda kilo anlamında biraz sorun yaşadı. Lise seçimini de bu yüzden akademik yönden planlamayı düşündüğünü söylüyor, konservatuvar istemiyor...” (E 6, 1).

“...Kızımın telefonu bozuldu yaptırmak istedik bir ara yaptırık bu sefer de şarj yeri bozuldu. Şarj olmuyor. Yeni telefon alacağız ama temmuzu bekliyoruz ondan dolayı giremiyor yani normal okuldaki derslerine de giremiyor şu an da yoksa hani başka bir durum yok yani telefon arızalı olduğu için giremiyor. Ben de çalışıyorum geç geldiğim için telefonumu kullanmasına izin veremiyorum, ben evde olsam kendi telefonumu veririm benim telefonumdan girer ama telefon sıkıntılı olduğu için, evde de bilgisayar olmadığı için yani o yüzden böyle bir mazeretimiz oluştu bizim, nasıl olacak bende bilemiyorum. Telefon sorununu biz bir halletmeye çalışalım girmeye çalışsın bundan sonra da düzenli, dersleri kaçırmaması gerekiyor mutlaka girmesi gerekiyor yani bende onun farkındayım ama dediğim gibi, bu telefondan dolayı bir sorun yaşadık yani yoksa istiyor kendisi baleyi hala...” (F 6, 2).

Araştırmaya katılan öğrenci velilerinin çocuklarının bale derslerine girmeme sebeplerine dair görüşleri incelendiğinde çocuklarının konservatuvarda eğitimlerine devam etmek istemediklerini ve onların da bu kararlarına saygı duyduklarını aktardıkları, aynı zamanda teknolojik yetersizliklerinde derslere katılmaya engel oluşturduğunu aktardıkları görülmüştür.

4.7. Doküman Analizleri Sonucu Elde Edilen Bulgular

Doküman analizi Akdeniz Üniversitesi Antalya Devlet Konservatuvarı' n dan alınan öğrenci ders not ortalamaları ve ders programı kullanılarak yapılmıştır. Kullanılan dokümanlar 2020/2021 eğitim- öğretim dönemini kapsayan dokümanlardır. Aşağıda 8. Sınıf yarı zamanlı öğrenci ders programları yer almaktadır.

Tablo 4.7: *Konservatuvar Yarı Zamanlı Bale Öğrenci Ders Programı*

Saatler	Pazartesi	Salı	Çarşamba	Perşembe	Cuma
18.10/18.50	Klasik Bale			Klasik Bale	Klasik Bale
18.50/19.30	Klasik Bale			Klasik Bale	Klasik Bale
19.30/20.10	Solfej				

Ders programına göre yarı zamanlı 8. Sınıf bale öğrencileri, Pazartesi, Perşembe ve Cuma günleri olmak üzere haftada 3 gün konservatuvara gelmekte olup, haftada 6 saate yakın bale dersi görmektedirler. Buna ilave olarak da haftada 1 gün solfej dersleri almaktadırlar. Bu süreler yazılı programa bağlı ilave olarak, gösteri ve prova zamanlarında ihtiyaca göre; süre ve gün olarak artarak değişiklik gösterebilmektedirler.

Ders programı saatlerinden de görüldüğü gibi öğrencilerin bale dersleri kendi okul derslerinden sonra başladığı için derslerin geç saatlerde olduğu, öğrencilerin derslere yorgun olarak girdiği gözlemlenmiştir. Aynı zamanda 2. Alt problemdeki bulgulardan elde edilen görüşme kayıtları ile karşılaştırıldığında C, E ve F öğrenci velilerinin aktarmış oldukları görüşlerde de öğrencilerin ortaokul derslerinden sonra yorgun olup dinlenmeden bale dersine başlamaları ve geç saatte biten dersler sonrası öğrencilerin evlerine geç saatte dönmelerinden kaynaklı çok yorulduklarını aktardıkları görülmüştür. Bu ders programı tablosu da velilerin bu konudaki endişelerini göstermektedir.

Öğrencilerin 2019/2020 eğitim öğretim yıllarında bale sınavlarından aldıkları 1. Ve 2. Dönem sonu notlarının ortalamalarına ve 2020/2021 eğitim öğretim yılının 1. Döneminden aldıkları bale sınav not ortalamalarına aşağıdaki tablo da yer verilmiştir. 2020/2021 eğitim öğretim yılının 2. Dönemi bale sınavları henüz yapılmadığı için ulaşılabilen ilk dönem notlarının ortalamaları gösterilmektedir. Öğrenci isimleri gizli tutulduğu için, öğrenci velilerinin kod adları ile kodlanarak belirtilmiştir.

Tablo 4.8: *Konservatuvar Yarı Zamanlı 8. Sınıf Öğrenci Not Ortalamaları*

	A	B	C	D	E	F
2019/2020	80	71	84	86	72	74
2020/2021	87	68	86	97	76	65

Online sistem üzerinden yapılan canlı bale derslerinde derse katılım formları dokümanları üzerinde devamsızlığı görünen öğrencilerin; C, E, ve F velileri ile yeniden görüşme yapılmış öğrenci devamsızlıklarının sebebi öğrenilmeye çalışılmıştır. Çok uzun süreli devamsızlıklarından konservatuvarda eğitimlerine devam etmeyeceği düşünülen öğrencilerin velileri C ve E 'de çocuklarının konservatuvara devam etmeyeceklerini ileterek bu görüşü doğruladıkları saptanmıştır. Diğer devamsızlığı gözlenen F velisi ise hala baleye devam etmek istediklerini ancak teknolojik yetersizlik sorunundan devam edemediklerini iletmışlerdir. Yapılan doküman analizi sonucunda canlı derse katılım formlarında halen 3 öğrencinin devamsızlığını sürdürdüğü görülmektedir.

Doküman analizi sonuçları ile elde edilen ders programları incelendiğinde öğrencilerin ortaokul ders saatleri dışında konservatuvara gelip gitmelerinin zorlayıcı olduğu, zaman kaybı yaşayacakları görülmektedir. Ortaokul ders ve ödevlerinin de yoğun olmasından kaynaklı olarak zorlandıkları ve bu yüzden devamsızlık yaptıkları düşünülmektedir.

Not ortalaması tablosu dökümanını incelediğimizde ise konservatuvar bale notları düşük olan öğrencilerin konservatuvarda daha fazla devamsızlık yaptığı görülmektedir. Buradan yola çıkarak bu öğrencilerin ortaokullarındaki eğitimlerine daha çok önem verdikleri, ortaokul notlarını daha fazla önemsedikleri ve yükseltmek istedikleri, konservatuvar eğitimi de ekstra zaman istediği için yetiştiremedikleri ve bunun için devamsızlık yaptıkları düşünülmektedir.

BÖLÜM V

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Araştırmanın bu bölümünde araştırma sonucunda elde edilen bulgulara ve çalışmanın sonucunda ortaya çıkan çeşitli önerilere yer verilmiştir.

5.1. Sonuç ve Tartışma

Bu çalışmada Akdeniz Üniversitesi Antalya Devlet Konservatuarı yarı zamanlı ortaokul 8. sınıf bale öğrenci velilerinin bale eğitimine ve bale kariyeri yapmak isteyen çocuklarına ilişkin görüşlerinin belirlenmesine odaklanılmıştır.

Birinci araştırma sorusuna ilişkin bulgu doğrultusunda araştırmaya katılan bale öğrenci velilerinin ailelerinde bale ile uğrasan bir birey olmasından mutluluk duyduğu ve desteklediği ancak bu sanatın ülkemizde hak ettiği değeri görememesinden dolayı endişe duydukları söylenebilir. Öğrenci velilerinden bazıları geçmişte kendilerinin de bu sanata ve mesleğe ilgisi olduğunu ancak çeşitli imkansızlıklar yüzünden ulaşamadıklarını bu yüzden de çocuklarının yapmasını istediklerini ve desteklediklerini belirtmişlerdir.

Velilerden birinin çocuğunun bale eğitimi almasından mutluluk duyduğunu, desteklediğini ve devam etmesini çok istediğini ancak kızının karar aşamasında olduğunu ve devam edip etmeyeceğini bilemediğini aktardığı görülmüştür. Bale not ortalamasının da yüksek olmasına karşın bu öğrencinin lise eğitimine konservatuarda devam edip etmeyeceği konusu net olmamakla birlikte, meslek seçimlerinde ailenin rolü olsa ve öğrenci başarılı olsa dahi yine de konservatuarı bırakma durumu, öğrencilerin iki okul arasında kalıp kafa karışıklığı yaşayarak etkilenmesi durumunun somut bir örneği olduğu söylenebilir.

İkinci araştırma sorusuna ilişkin bulgu doğrultusunda velilerin konservatuarda alınan bale eğitimine ilişkin görüşleri ve beklentileri incelendiğinde çoğunluğunun yarı zamanlı bale eğitiminden tam zamanlı bale eğitimine geçilmesi gerektiğini aktardıkları görülmüştür. Çünkü bu şekilde alınan eğitimin çocukları için yeterli gelmediğini ve iki okul arasından bölünmenin çocuklar açısından hem yorucu hem de meslek seçimlerinde kafa karışıklığına sebep olacağı aktarılmıştır. Bu bulgulardan yola çıkarak velilerin genel olarak tam zamanlı bale eğitimine hazır ve

istekli oldukları, tam zamanlı eğitime geçildiği takdirde endişe ve kaygılarının azalacağı söylenebilir.

Üçüncü araştırma sorusuna ilişkin bulgu doğrultusunda velilerin çocuklarının bale ile ilgili bir konservatuvarda okumasını tercih etmeye yönelik görüşleri ele alındığında, çocuklarının baleyi sevdiği ve balerin olmayı istedikleri için konservatuvarda okumasını tercih ettiklerini aktaran veliler olduğu gibi, konservatuvar eğitiminin disiplinli ve profesyonel oluşu sebebiyle çocuklarının alt yapısının iyi, doğru ve donanımlı olmasını istedikleri için bu okulu seçtiklerini ve çocuklarını yönlendirdikleri söylenebilir.

Bu bulgulardan yola çıkarak konservatuvar eğitimine veli gözüyle dışardan bakıldığında, konservatuvarda aldıkları eğitimin veliye güven verdiği, sanat eğitiminde ilerlemek ve çocuklarının geleceğini bu yönde hazırlayabilmek için atılabilen doğru bir adım olarak gördükleri söylenebilir.

Dördüncü araştırma sorusuna ilişkin bulgu doğrultusunda velilerin çocuklarının bu sanatı gelecekte meslek olarak seçmeyi düşündüklerinde, balerin olmayı istediklerinde tepkilerinin ne yönde olacağına ilişkin görüşleri incelendiğinde, hepsinin tepkilerinin olumlu olduğu ve bale sanatını meslek olarak seçmeyi isterlerse bundan mutluluk duyacaklarını ve destekleyeceklerini aktardıkları görülmüştür.

Araştırmaya katılan velilerin çoğunluğunun ortak görüşü olarak çocuklarının sevmedikleri bir alanda meslek seçmelerinin onlara mutsuzluk getireceğini ve buna sebep olmayı hiç istemeyeceklerini aktardıkları görülürken, çocuklarının mutlu olması için, onların mutlu olacakları bir işle uğraşmalarına saygı duyacakları ve destekleyecekleri söylenebilir.

Beşinci araştırma sorusuna ilişkin bulgu doğrultusunda velilerin çocuklarının aldığı bale eğitimini neye benzetme konusuyla ilgili kuğu, yıldız ve gökkuşağına benzettikleri görülmektedir. Velilerin çoğunluğu kuğu cevabı ile bale eğitimi alan çocuklarının yapılarını zarif, naif ve narin bulduklarını bu sebeple çocuklarının onların gözünde bir kuğuya dönüştükleri algısına sahip oldukları söylenebilir.

Aldığı bale eğitimini yıldız' a benzeten bir başka katılımcı veli ise çocuğunun şu an da sönük bir yıldız gibi olduğunu fakat ilerde parlayacağını düşündüğünü aktararak, çocuğunun eğitim ve donanım bakımından şu an da yetersiz olduğunu ancak ilerleyen süreçte gelişip daha fazla ışık saçarak parlayan bir yıldıza dönüşeceğini, bu

benzetme sonucunda velinin şu an ki aldığı yarı zamanlı eğitiminin işleyişini yavaş ve yetersiz bulduğu sonucuna ulaşılabilir.

Bir diğer katılımcı veliden gelen gökkuşağı benzetmesi eğitimin veli üzerinde olumlu algı yarattığı sonucuna ulaşılabilir. Disiplin, esnek bir vücut ve bu işi yaparken tüm enerjiyi vermesi onlarca rengin ortaya çıkmasına sebep oluyor nitelendirilmesinden de bale eğitimi alabilmek için birden fazla çok özelliğin bir arada olması gerektiği, çok emek ve fedakârlık gerektiren bir sanat dalı olduğu ve bunun sonucunda ortaya rengarenk bir gökkuşağı çıktığı söylenebilir.

Yapılan görüşmelerin ardından, bulgularla tutarsızlık oluşturmaması için devamsızlık yaptığı görünen 3 öğrenci velisi ile yeniden yapılan görüşmelerden ortaya çıkarılan bulgu doğrultusunda, 2 öğrenci velisi çocuklarının konservatuvara devam etmek istemediklerini iletmesi, pandemi şartlarında iki okul derslerinin de online devam etmesi ve öğrencilerin iki okul arasında sıkışmalarının, buna istinaden kafa karışıklığı yaşamalarının daha yoğun hissedilmesi, çocukların konservatuvardan ve bale salonlarından uzaklaşmış olmalarının okulu bırakmaya etken oluşturabileceği düşünülmektedir. Aynı zamanda iki okul arasında ve derslerinde sıkışan öğrencilerin bir seçim yapmak zorunda kalması durumundan dolayı baleden vazgeçmelerine sebep olduğu sonucuna ulaşılabilir. Çünkü lise eğitimleri için, dışarda mezun olmaları gereken zorunlu okulları bulunmaktadır. Bu yüzden de konservatuvarda aldıkları yarı zamanlı eğitim önce 2. tercihe düşmüş, sonra ise bırakmaya karar verilmiş olabileceği düşünülmektedir.

Doküman analizleri sonuçları ile karşılaştırıldığında ise bu durum konservatuvar ders saatlerinin çok geç saatlerde olması, öğrencilerin kendi okullarından sonra konservatuvara gelip, geç saatlerde evlerine geri dönmek durumunda olmaları ve bu durumun öğrenciler üzerinde yorucu ve yıpratıcı bir etkisi olduğu bu yüzden de devamsızlık yaptıkları düşünülmektedir.

Diğer katılımcı veliden gelen görüş sonucu ise, bale derslerine devam etmek istediği halde teknolojik yetersizlik yüzünden çocuğunun derslere giremediğini ileten öğrenci velisi durumu çözmek için adım atacaklarını iletmiş ancak ilerleyen süreçte öğrencinin devamsızlığını sürdürdüğü gözlemlenmiştir.

Ulusoy (2000)'un sanatsal meslek seçimlerinde aile içi atmosferin etkisini araştırmak üzere yaptığı çalışmasında, konservatuvar bale öğrenci velilerinin eğitim

düzeylerinin yüksek olduğu ve meslek sahibi bireylerden oluştuklarını ortaya çıkartmıştır. Bu doğrultuda bu araştırmaya katılan yarı zamanlı bale öğrenci velilerinin de çoğunluğunun eğitim seviyelerinin yüksek olduğu ve meslek sahibi oldukları ortaya çıkmış olup, araştırma sonuçlarıyla paralellik göstermektedir. Buradan anlaşıldığı üzere çocuklarının sanatsal meslekleri seçmelerinde, eğitim düzeyi yüksek ve meslek sahibi aileler öncülük etmektedir.

5.2. Öneriler

Bu bölümde araştırma sonuçlarına dayalı olarak sunulan öneriler yer almaktadır.

5.2.1. Araştırma Sonuçlarına Dayalı Öneriler

Konservatuvar yarı zamanlı bale eğitimindeki eksikliğin giderilebilmesi için ders saatlerini, günlerini ve ders programı çeşitliliğini artırılarak yeni bir müfredat yaratılması önerilmektedir.

Konservatuvar derslerine devamlılığı arttırabilmek için ders saatlerinin öğrencinin zaman dilimine göre öncelikli olarak planlanması hatta Millî Eğitim Bakanlığı ile eşgüdümlü hareket edilmesi gerekiyorsa bununla ilgili yasal mevzuatlar yapılması önerilmektedir. Sanat eğitiminin desteklenmesi açısından konservatuvarı kazanmış ve eğitim almaya hak kazanan öğrenciler için, okuldan çıkış saatlerinde esneklik gösterilmesi böylece konservatuvar eğitimlerine daha erken saatlerde başlanabilmesi önerilmektedir.

Konservatuvar yarı zamanlı bale eğitiminin ve öğrencilerin kendi okulları arasındaki ikilemin yarattığı, iki okul arasındaki bölünmenin ve kafa karışıklığının önüne geçilebilmesi bakımından, tam zamanlı eğitimine geçiş yapılabilmesi için gerekli çalışmaların yapılması önerilmektedir.

Velilere ve öğrencilere bale mesleğinin çalışma alanlarının, olası gelir tahminlerinin, meslek istihdam ve imkanlarının ayrıca avantajlı yanlarının tanıtılarak aktarılması önerilebilir.

5.2.2. İleride Yapılabilecek Araştırmalara Yönelik Öneriler

Bu araştırma yapıldığı Antalya ili ile sınırlandırılmıştır. Gelecekte yapılacak araştırmaların farklı illerde bulunan konservatuvarlarda çalışılması bu konu ile ilişkili daha kapsamlı ve genel bir bakış açısı ortaya koyabilmeye olanak sağlayacaktır.

Bale eğitimi ve bale sanatçılığı mesleğinin ülkemizde daha çok tanınması ve değer kazanması için diğer ilk ve ortaokullarda tanıtım etkinlikleri, sunumlar, küçük çaplı gösteriler ve velilerle bilinçlendirme çalışmaları yapılabilir.

KAYNAKÇA

- AÜ- ADKWEB. (2020). Özel Yetenek Sınavı Yönergesi: 20 Temmuz 2020 tarihinde <http://konservatuvar.akdeniz.edu.tr/wp-content/uploads/2020/08/Y.-Z.-Y%C3%96NERGES%C4%B0-20-Temmuz-2020.pdf> adresinden erişildi.
- AÜ- ADKWEB. (2020). AÜ-ADKWEB: 20 Temmuz 2020 tarihinde <http://konservatuvar.akdeniz.edu.tr/sahne-sanatları/> adresinden erişildi.
- AÜ- ADKWEB. (2020). AÜ-ADKWEB: 8 Temmuz 2020 tarihinde <http://konservatuvar.akdeniz.edu.tr/mudurunmesajı/> adresinden erişildi.
- Akkurt, S., & Boratav, O. (2018). Neden sanat eğitimi. *Uluslararası Eğitim Araştırmacıları Dergisi*, 1(1), 54-60.
- Alakuş, A. O., & Mercin, L. (2007). Birey ve toplum için sanat eğitiminin gerekliliği. *D.Ü. Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9.
- Alınışık, E. (1990). *Klasik akademik dans*. İstanbul: Mia Matbaacılık.
- Artut, K. (2001). *Sanat eğitimi kuramları ve yöntemleri*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Ayvazoğlu, S. (2013). *Okul öncesi dönemde bale eğitimi*. Ankara: Akademisyen Kitabevi.
- Barın, N. (1999). *Batı dans tarihi*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi.
- Buyurgan, S., & Buyurgan U. (2012). *Sanat eğitimi ve önemi*. Ankara: Pegem Akademi.
- Cohen, L., & Morrison K. (2018). *Research methods in education*. Routledge.
- Delon, J. (1990). *Cumhuriyet dönemi Türk balesi*. İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi.
- Delon, J. (1998). *Türk devlet balesi*. İstanbul: Tıglat Matbaacılık.
- Ebcioğlu, T. (1984). *Bale tarihinden notlar*. İstanbul: Hikmet Münir Ebcioğlu.
- Erinç, S. (1998). *Sanat psikolojisine giriş*. Ankara: Ayraç Yayınevi.
- Ersoy, A. (2016). *Sanat kavramlarına giriş*. İstanbul: Hayalperest Yayınevi.

- Feeney, S., & Moravcik E. (1987). A thing of beauty: Aesthetic development in young children.. *Young Children*, 42 (6): 7–15.
- Fenmen, B. (1986). *Bale tarihi*. Ankara: Seveda-Cenap And Müzik Vakfı Yayınları.
- Göğüş, T. (1985). *Bir dansçının eğitimi*. *Bale* (s. 41). İzmir: Sahne Yayınları.
- Koutedakis, Y., & Sharp N. C. C. (1999) *The fit and healthy dancer*. Chichester: Wiley.
- Merriam, S. B. (2013). *Nitel araştırma: Desen ve uygulama için bir rehber*. Trans. Ed. Selahattin Turan). Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Milli Eğitim Temel Kanunu. (2021). Mevzuat: 19 Haziran 2021 tarihinde <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.1739.pdf> adresinden erişildi.
- Newman, B. (1986). *Antoinette sibley:Reflections of a ballerina*. Hutchinson.
- Ölçmen, M. (2000). *Bale eğitiminde pedagojik formasyon*. Yüksek Lisans Tezi. Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Özer, B. (1993). *Sanatı sınıflandırmada çağdaş sistemler ve bir öneri*. İçinde B. Özer (Editör), *Yorumlar*. İstanbul: Yem Yayınevi.
- Read, H. (1981). *Sanat ve toplum* (S. Mülayim, çev.). İstanbul: Umran Yayınları.
- Renda, G. (2002). *Cumhuriyet sürecinde Türk sanatı*. Bursa: Uludağ Üniversitesi.
- Sachs, C. (1965). *World of the dance*. The Norton Library.
- TDK. (2020). Konservatuvar:10 Temmuz 2020 tarihinde <https://sozluk.gov.tr/?kelime> adresinden erişildi.
- Taylor, R. E. (2016). *Classical ballet pre-pointe education: An analysis of the pedagogy for the training of young dancers*. Yüksek Lisans Tezi, Oklahoma University.
- Ulusoy, M. D. (2000). Sanatsal meslek tercihinde aile atmosferinin etkisi: Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuvarı bale öğrencileri örneği. *Spor Bilimleri Dergisi Hacettepe*, 11(1-2-3-4), 29-46.
- Vikipedi. (2020). Konservatuvar: 10 Temmuz 2020 tarihinde <https://tr.wikipedia.org/wiki/Konservatuvar> adresinden erişildi.

- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2018). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yıldırım, A (1999). Nitel araştırma yöntemlerinin temel özellikleri ve eğitim araştırmalarındaki yeri ve önemi. *Eğitim ve Bilim*, 10.
- Yin, R. K. (2017). *Durum çalışması araştırması uygulamaları trans. Ed. İlhan Günbayı*. Ankara: Nobel.

EKLER

EK-1 Veliler İçin İzin Formu

Akdeniz Üniversitesi Antalya Devlet Konservatuvarı Veliler İçin Görüşme Formu

Giriş

Merhaba ben Alev Nur Aksoy Akdeniz Üniversitesi Antalya Devlet Konservatuvarı Sahne Sanatları Bölümü Bale Ana Sanat Dalı' nda öğretim elemanı olarak görev yapmaktayım. Aynı zamanda Akdeniz Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsünde Eğitim Yönetimi ve Denetimi alanında yüksek lisans yapmaktayım. Konservatuvarın Yarı Zamanlı 8.Sınıf bünyesindeki bale öğrencileri velilerine yönelik bir araştırma yapıyorum. Bu görüşmeden elde edilen bilgiler yalnızca araştırma amacıyla kullanılacağından mülakat sorularının cevaplandırılmasına göstereceğiniz ilgi ve samimiyet bu araştırmanın geçerlik ve güvenilirlik düzeyini yükseltecektir. Bu konuyla ilgili olarak yapacağınız katkılar için şimdiden teşekkür ediyorum.

Görüşmeye geçmeden önce şunu belirtmek isterim: Bu görüşmeden elde edilecek cevaplar kesinlikle gizlidir. Görüşmede konuşulanları benim ve bazı araştırmacıların bileceğini belirtmek isterim. Araştırmaya katılan diğer veliler konuşulanları hiçbir şekilde duymayacak ve okumayacaklardır ve konuşulanlar araştırmanın amacı dışında hiçbir amaçla başka bir çalışmada kullanılmayacaktır. Görüşme cevaplarını içtenlikle cevaplamanız için bu çalışmada isimleriniz yer almayacak bunu yerine kod ismi veya rumuz kullanılarak tarafımda şifrelenecektir.

Görüşmeden elde edilecek verilerin daha iyi analiz edilebilmesi ve zaman kazanmak için müsaadenizle ses kayıt cihazı kullanmak istiyorum. Görüşme sonunda istemediğiniz bölümleri çıkartabilirim veya bu görüşmenin bir kopyasını size verebilirim.

Görüşmeye devam etmek istiyor musunuz? Görüşmemiz ortalama 30 dakika süreceğini tahmin etmekle birlikte bu sürenin içeriğin zenginliğine bağlı olarak artabileceğini tahmin ediyorum. İzin verirseniz görüşmeye geçmek istiyorum. Katkılarınızdan dolayı şimdiden teşekkür ederim.

EK-2 Veliler İçin Görüşme Soruları

1. Ailelerinizde bale ile uğrasan bir birey olmasına ilişkin görüşleriniz nelerdir?
2. Yarı zamanlı bale eğitime ilişkin görüşleriniz ve beklentileriniz nelerdir?
Nasıl? Neden?
3. Çocuklarınızın bale ile ilgili bir konservatuvarda okumasını tercih etmeye yönelik görüşleriniz nelerdir? Neden?
4. Çocuğunuzun bu sanatı gelecekte meslek olarak seçmeyi düşünüp balerin olmayı istediklerinde tepkiniz ne yönde olurdu? Neden?
5. Çocuğunuzun aldığı bale eğitimini bir şeye benzetmenizi istesem neye benzetirdiniz? Neden?

EK-3 Katılımcı İzin Formu

Bu formdaki imzam ALEV NUR AKSOY tarafından yürütülen “Konservatuvar Yarı Zamanlı Ortaokul 8.Sınıf Bale Öğrenci Velilerinin Bale Eğitimine ve Bale Kariyeri Yapmak İsteyen Çocuklarına İlişkin Görüşleri” adlı çalışmaya katılmayı kabul ettiğimi gösterir. Bu araştırmadaki katılımım bir görüşme içerecektir. Araştırmacıyla birlikte ikinci bir görüşmenin gereksiz olduğu konusunda karar verirse sadece bir görüşme yapılacaktır. Ayrıca bu araştırmaya katılmakla aşağıda belirtilenleri anladığımı da beyan ederim.

1. Ben araştırma için bir gönüllüyüm ve istediğim zaman bu araştırmadan çekilebilirim.
2. Araştırmada fiziksel ve psikolojik bir zarar içeren hiçbir risk yoktur.
3. Araştırmada vereceğim bilgiler gizli olacaktır ve bütün veriler araştırmacı tarafından toplanıp analiz edilecek ve Akdeniz Üniversitesi’nde 7 yıl saklandıktan sonra imha edilecektir.
4. Araştırma bittikten sonra istediğim takdirde araştırmanın bir özetini alabileceğim.
5. Araştırmada vereceğim bilgilere dayalı sonuçların bilimsel ortamlarda tartışılmasına ve yayınlanmasına izin veriyorum.

Ben,.....görüşmeye katılmayı kabul ediyorum.

Katılımcının İmzası

Tarih:

EK-4 Etik Kurul Onayı

Evrak Tarih ve Sayısı: 04.01.2021-179

T.C.
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Sosyal ve Beşeri Bilimler Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu

Sayı : E-55578142-050.01.04-179
Konu : Alev Nur Aksoy

04.01.2021

Sayın Prof. Dr. İlhan GÜNBAYI

İlgi : 27.11.2020 tarihli ve 60398290-100-E.125470 sayılı yazımız.

İlgide kayıtlı yazımıza istinaden; Kurulumuzdan talep edilen Etik Onay belgesine ilişkin, Üniversitemiz Sosyal ve Beşeri Bilimler Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulumuzun 23.12.2020 tarihli ve 274 sayılı kararı ekte gönderilmiştir.

Bilgilerini ve gereğini rica ederim.

Prof. Dr. Osman ERAVŞAR
Kurul Başkanı

Ek: 23.12.2020 tarih ve 274 sayılı Etik Kurul Kararı (1 Sayfa)

Belge Doğrulama Kodu :BE84ZLN50 Pin Kodu :26642
Akdeniz Üniversitesi Rektörlüğü Kampus / Antalya
Telefon No:0 242 227 59 90 Faks No:0 242 227 59 90
e-Posta:duyur@akdeniz.edu.tr Elektronik Ağ:www.akdeniz.edu.tr
Kep Adresi:akdenizuniversitesi@hs01.kep.tr

Belge Takip Adresi : https://ebys.akdeniz.edu.tr/enVision/Validate_Doc.aspx?V=BENFZLFSV

Bilgi için: Ali DİKİŞ
Unvan: Bilgisayar İşletmeni

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

TOPLANTI TARİHİ : 23.12.2020
TOPLANTI SAYISI : 21
KARAR SAYISI : 274

Üniversitemiz Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü öğretim üyesi **Prof. Dr. İlhan GÜNBAIYI**'nın danışmanlığını, **Alev Nur AKSOY**'un araştırmacılığını üstlendiği, "*Konservatuvar Yarı Zamanlı Ortaokul 8. Sınıf Bale Öğrenci Velilerinin Bale Eğitimine ve Bale Kariyeri Yapmak İsteyen Çocuklarına İlişkin Görüşleri*" konulu çalışmanın, fikri hukuki ve telif hakları bakımından metot ve ölçeğine ilişkin sorumluluğun başvurucaya ait olmak üzere, proje süresince uygulanmasının etik olarak **uygun olduğuna** oy birliği ile karar verilmiştir.

e-imzalıdır

Prof. Dr. Osman ERAVŞAR
Kurul Başkanı

Başkan
Prof. Dr.
Osman ERAVŞAR

Başkan Yrd.
Prof. Dr.
Bahattin ÖZDEMİR

Üye
Prof. Dr.
Hilmi DEMİRKAYA

Üye
Prof. Dr.
Mustafa ŞEKER

Üye
Prof. Dr.
Adnan DÖNMEZ

Üye
Prof. Dr.
Abdullah KARAÇAĞ

Üye
Prof. Dr.
Eyyup YARAŞ

EK-5 BİLDİRİM SAYFASI

BİLDİRİM

Hazırladığım tezin/raporun tamamen kendi çalışmam olduğunu ve her alıntıya kaynak gösterdiğimi taahhüt eder, tezimin/raporumun kâğıt ve elektronik kopyalarının Akdeniz Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü arşivlerinde aşağıda belirttiğim koşullarda saklanmasına izin verdiğimi onaylarım:

Tezimin/Raporumun tamamı her yerden erişime açılabilir.

Tezimin/Raporumun 6 ay süreyle erişime açılmasını istemiyorum. Bu sürenin sonunda uzatma için başvuruda bulunmadığım takdirde, tezimin/raporumun tamamı her yerden erişime açılabilir.

18.06.2021

Alev Nur AKSOY

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Adı Soyadı: Alev Nur AKSOY

Doğum Tarihi ve Yeri: 04.11.1989- İstanbul

Eğitim Durumu

Orta Okul-Lise: Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Devlet Konservatuvarı
Bale Ana Sanat Dalı

Lisans: Akdeniz Üniversitesi Antalya Devlet Konservatuvarı Bale Ana Sanat Dalı

Yüksek Lisans: Akdeniz Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Anabilim Dalı
Eğitim Yönetimi Bölümü

Yabancı Dil: İngilizce

İş Denevimi

2012- Halen Akdeniz Üniversitesi Antalya Devlet Konservatuvarı Bale Ana Sanat
Dalı

2012-2013 Antalya Devlet Opera ve Balesi

KONSERVATUVAR YARI ZAMANLI ORTAOKUL 8. SINIF BALE ÖĞRENCİ VELİLERİNİN BALE EĞİTİMİNE VE BALE KARIYERİ YAPMAK İSTEYEN ÇOCUKLARINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

ORIGINALITY REPORT

18%	16%	5%	11%
SIMILARITY INDEX	INTERNET SOURCES	PUBLICATIONS	STUDENT PAPERS

PRIMARY SOURCES

1	Submitted to Akdeniz University Student Paper	6%
2	acikerisim.akdeniz.edu.tr Internet Source	2%
3	icerik.akdeniz.edu.tr Internet Source	2%
4	konservatuvar.akdeniz.edu.tr Internet Source	2%
5	www.acarindex.com Internet Source	1%
6	openaccess.artvin.edu.tr Internet Source	<1%
7	openaccess.maltepe.edu.tr Internet Source	<1%
8	Submitted to The Scientific & Technological Research Council of Turkey (TUBITAK) Student Paper	<1%